

22. gada-gahjums.

Matſa ar peeſuhtifchanu
par paſti:

par gabu 1 rub. 60 lap.
" puſgabū 85 "

Matſa beſ peeſuhtifchanas
Rihgā:

par gabu 1 rub. — lap.
" puſgabū 55 "
" 3 mehneſchi 30 "

Maſj. m. teef iſdohts feſt-
deenahm no p. 10 ſahloht.

Mahjas weefis.

Ernſt Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekſ un apgahdatajſ.

Mahjas weefſ isnaht ween reiſ pa nedetu.

Matſa
par ſtudinaſchanu:

par weenas fleijas ſmalta
raſtiu (Petit)-rindu, jeb
to weetu, to ſahda rinda
eenem, matſa 10 lap.

Redatſija un ekſpedizija
Rihgā,

Ernſt Plates bilſchu- un
grahmatu- druktamā pee
Pehtera baſnizās.

N. 11.

Seſtdeenā 12. Merzi.

1877.

„Waldivas wehſneſis“ iſfludina ſchahdu manuſeſtu:
Wehſ daram ſinamu ſaweem uſtizameem pawalſt-
neekſeem:

Zetortā deenā ſchini mehneſi ir peh; Deewa
ne-iſdibinajama prahta, Wina Keiſariſſas
Augſtibas Wladimira Alekſandrowiſſcha
dehls, Muſſu miſlohts dehla dehls, Ceelſirſts
Alekſanders Wladimirowiſſchs, miris.

Scho preekſch Mums un wiſa Keiſara
nama tiſ behdigu ſinu zaur ſcho manuſeſtu
ſinamu daridami, Wehſ eſam pahrleezinati,
ka Muſſu uſtizamee pawalſtneeki pee Muſſu
familijas behdahm dalibu nems, un ſawas
luhgſchanas pahr nomirufſcha Ceelſirſta dweh-
ſeli un preekſch dſili apbehdinateem wezakeem
ar Muſſu luhgſchanahm ſaweenohs.

Iſdohts Peterburgā 4. Merzi 1877. gadā,
23ſchā gadā Muſſu waldiſchanas.

Originalis ir no Wina Keiſariſſas Maſeſtetes
parakſtihts: „Alekſander“.

Mahditajſ.

Samatahſ ſinas.
Ceekſemes ſinas. No Nigas: to kari matſa. No Salaspils: pahr
petroleumu. No Krohna-Caſelinas: tureenās ſtohlaſ buhſchana. No La-
mineem: iſflaidrojums. No Subates puſes: ſaglu nebuhſchana. No Puſe-
neekſeem: ſtohlaſ ceſwehtifſchana. No Marjines: tureenās buhſchana. No Dreles:
wezi ſarewi. No Tiſliſes: ſahbſiba.

Arjentes ſinas. No Anglijas: Turzijas leeta. No Serbijas: lara
tehrinſch. No Montenegras: pahr meeru. No Konſtantinopeles: jaunī nemeert.
Wez ſtahtis pahr pahweſtu un Turku. Wehſtule II. Norahdiſchana pahr
prehmiju bilſetehm.

Peelikumā: Sihtſtulis ar ſawu ſaiminu. Graudi un ſeedt.

Samatahſ ſinas.

No Odeſas. Kā no tureenās teel ſinohts, tad ſchini gadā
Odeſas luteru draudſes baſniza ſwehtihſ ſawus 50ta gada
ſwehtihſ, jo mineta baſniza tiſa tai 9. Oktoberi 1827. gadā
dibinata. Reiſ no Odeſas ſinodami ari ſahdu wahrdu pee-
liſſim pahr Odeſas pilſſehtu paſchu. Odeſas pilſſehta/pate
ari wehl jauna deesgan, wina ſahdus 83 gabus weza, prohti

wina tiſa 1794. gadā dibinata. Zau peh; dewineem gadeem,
prohti 1803. gadā uſ ſcho jaunu pilſſehtu atnahza ſahdi
Wahzu amatneeki un 1804. gadā tur nodibinajahs luteru
draudſe un winaſ mahzitajſ bija Pſersdorſ, taſ pirmahs lu-
teru mahzitajſ Deenwidus Kreewijā. 1818. gadā Keiſars
Alekſanders I, Odeſu apraudſidams, apſohlija tureenās luteru
draudſei 35,371 rubti preekſch baſnizās un mahzija nama
uſbuhweſchanas. 1826. gadā tiſa mineta naudas ſuma
draudſei iſmaſkata un 1827. gadā ſahla baſnizu buhweht.
Preekſch buhweſchanas draudſe aiſnehmahs 30,000 rubl,
taſ wehlaſ no augſta Keiſara ari tiſa atſchinkoti.

No Krementſchugas. Pahr to tai 12. Februari iſzehluſchohs
uguns-grehtu Krementſchugas kara-lectu krahhumā jeb arſenali
atrohdam ſchahdas ſinas: Tai 12. Februari pulſſien 5 wa-
kara iſzehlahs uguns mineta arſenata ohtra taſchā, kurā tiſai
ſlintas un ſohbeni atradahs. Apakſchas taſchā atradahs
patrones un pagrabohs ſchaujams pulweris. Tiſ lihts ta ſina
no uguns arſenali pa pilſſehtu iſplatijahs, tad pilſſehtneeki
tiſa no leelahm bailehm ſagrahbtī. Baſnizās pulſſien tiſa
ſwaniti. Ta leelaka data no pilſſehtas eedſihwotajeem bai-
didamees, ka pulwera krahhums ne-aiſdegotees, behga no pilſ-
ſehtas ahra. Krementſchuga atradahs leelās breeſmās. Uguns-
dſehſeju winai bija maſ, tā ka uſ Bultawu un Charlowu
aiſlaida pa telegraſu ſinas, lai uguns dſehſeji tiſtu ſuhtiti
preekſch palihdſeſchanas. Arſenata ehlaſ tuwumā nebija nedſ
trepu nedſ dſehſchamu lectu. Tē uſ reiſ ſahds tuwumā buh-
dams muhrneekſ, wahrda Prowatorowſ, ſanehmahs duhſchu,
pee dſehſchanaſ darba kerdamees. Striki un zirwi panemdams
winſch uſlahpa uſ juntu, lai waretu juntu iſplehſt un uguni
ahra laiſt. Pa to ſtarpu tiſa atſuhtiti 400 ſaldatu, taſ
lai iſ apakſchas taſchāſ patronas iſneſtu. Tā tad ari ar
lauku iſdewahs uguni apdſeht, beſ ka leelaſ breeſmās zaur
pulwera un patronu aiſdeghſchanohs buhtu iſzehluſchahs. Kā
uguns warejuſe iſzeltees arſenata ehlaſ, taſ neteel kurinata,
pahr to ſchim brihſſcham wehl nekahdas ſinas naw dabutas.

No Turkeſtanes teel ſinohts pahr leelu krahhpſchanu. Taſ
biſis tā. Kuraminſſas un Cohſſentes aprinkohs leelaſ blehdi-
bas nahtuſchāſ gaiſmā: krohna nauda eſohht neleetigi iſtehreta,
laudim pret liumeem buhdamaſ nodohſchanaſ uſliktas un
ſeme nonemta. Schihs leetas deht eſohht apzeetinati aprinku
preekſchneeki, palkawneeki Hujus un barons Nolde un hijuſchāſ
kanzelejas direktora palihgs Sawenkowſ.

Geshemes finas.

No Rigas. Ko beidsamās divdesmit gadās kari malka-
jūšči un zilvēku dīhwibas wari aprijūšči, pahc to at-
rohdam kahdas finas „Birschas awisē.“ Krimas karšč ap-
rija 784,991 zilvēku dīhwibas un malkaja 2150 milionu
rubtu; Itālijas karšč 1859. gadā aprija 45,000 zilvēkus
un malkaja kahdus 400 milionu rubtu; Schleswigas-Holsteines
karšč aprija 3500 zilvēkus un malkaja 45 milionu rubtu;
Prūsčhu Ausrījas karšč 1866. gadā aprija 45,000 zilvēku
un malkaja wairak neta 400 milionu rubtu. Amerikas
brahtu karšč (no 1862tra gada lihds 1865tam gadam) aprija
800,000 zilvēkus un malkaja 8750 milionu rubtu. Prūs-
čhu Frantschū karšč aprija 64,890 zilvēkus.

No Salaspils. Zeen. Klawina kunga raksteenu par pe-
troleumu zauri lasījis ari eewehroju, ka petroleums naw wis
stahdigs, tapehž gribu zeen. „M. w.“ lasitajeem, zil es sinu,
kahdus wahrdus par petroleumu rakstīht. Reiz gadijahs, kad
es wehl flohlā gahju, ka man kallis jahpeja. Gohdiga floh-
lotaja gahpashaman daschadas sahles ap kaku apfehja un beidsot
ari wehl man petroleumu dewa, lai es ar spalwu rihlē sme-
rejoht, jo petroleums ne-efoht stahdigs. Bet ne til ween
ar spalwu smeheju, bet ari mutē nehmu, un ahtrā laikā
man kallis palika wefels. To nu nestinu, waj no petroleuma
jeb waj no zitahm sahleh. Wehl reis leelu almini weloht
us ragowahm nogrubdu leelu schēhpeli pirkstam, tā ka afinis
nemas newareja waidiht, un to eefch petroleuma waital reisu
famasgaju — un tā es fawu pirkstu fadsedeju. Ari esmu
redsejis, ka ziti eegreesumus ar petroleumu smehe un tomehr
wisi ir pee dīhwibas palikūšči. Bet turpreti atkal esmu
dīrdejis, ka petroleums ir stahdigs, par prohwī: Kahdam
schejeenas fainneckam malku stahdoht efoht malkas schēhpele
gihant eelehtufe, zaur to pee gihma bruhze tikusi. Wīnč
tuhdat to bruhzi ar petroleumu apsmehrejis. Bet par ne-
laimi fahzis fahpeht un pampt; til zaur daktera k. pūhle-
schanohs fahpes atwemas un waina isahsteta. Nu, tas ir
japrohtams, ka wisi petroleumi naw weenadi. M. Birkmann.

No Kroona-Enselinas. „Mahjas weesa“ Nr. 49 rohdahs
raksts par Kroona-Enselinas pagastu, kuršč nehahrtigā wihē
minetu pagastu aistax, tadeht turu par wajadīgu, lai gan
daschadu eemestu labad aistawehts, zeen. lasitajeem isstahdoht.
Raksts sem schahda paraksta B—s G—s. skan tā: „Dalks
pee mums pastahw pee zeeta aulstuma, 16 lihds 18 gradeem
faldams, sneega paldees Deetwam ari deesgan, kamam zefch
ir gluschi teizams. — Ar flohlas buhščhanu ari pee mums
eet it brangi. Pagasts, kuram malka, tā ari wajadīgas floh-
las-grahmatas un zitas flohlotajus leetas ja-aggahda,
to leel mas aif auzim, — un kam tad ari naidu par walti
isdoht un sirgus ar malkas weschanu dsenah: aulstakā istabā
behni mudigaki mahjāhs, un kad jaw behneem ahbezēs-grah-
matina ir deesgan, — par flohlotajeem tapat jaw wisi ne-
tīš. — Zeen. B—s G—s., kam Zuhš to fakat? Muhju
pagasts ir gan par malku, flohlas grahmatahm un zitahm
flohlas wajadībahm deesgan gahdajis. Ja Zums patihē,
pat tagad, muhju flohlas-namā atnahēt, kad redsefet ka
fawās dohmās wihlufchees, atradiseet malku wehl no pehr-
nahs seemas lihds 10, jeb wairak afis; ta redsefet, kad muhju
flohlas-nams deesgan glihti uskohpts tā no ah- la eefch-
puses. Un lo par flohlas grahmatahm runajat, tas leezina,

ka muhju flohlā eefchā ne-efat bijūšči, ja tas buhtu no-
zis, tad til nepareisi nerunatu. — Kad mehs tahds me-
pagasts warejam few flohlas-namu uftaišht, tad gan to me-
fako par grahmatahm ari sinajam gahdaht. Un Zuhš muh-
pahfmeedami fakat, kad pagasts to leel mas aif auzim. W.
Zuhš dohmajat, kad es us Zums to paschu teizeenu newar-
pahgreest, fazidams kad Zuhš melus leelat aif auzim, tad
stidami par leetu, lo paschi nebuht nestinat. — Bet, kamde-
tā; to nedarīschu — gribu par eefahktu leetu tahlak runoh
Muhju flohlā rohdahs brihscham 50 behrnu, feschī is muh-
pagasta, un 44 is Kropascheem. Flohlotajus lohnejam
150 f. rub. par gadu, un gahdajam par fultumu un zitahm
wajadībahm. Negribu leelitees, til pateesi faziht, ka me-
waram ar fawu flohlas eetaisi pilnā meerā buht. W.
Zuhš fakat: „Par flohlotajeem tapat jaw wisi netīš“ (W.
ir: wisi behrni). Newaru faprašt, ka Zuhš gribat, lai pagasts
flohla flohlotajus ismahza: Ne, ne! teescham padaudf. —
Katram, kuršč par flohlotaju mahjāhs, wajaga kahdu auzi
flohlu awmekleht un nolikt eefameni, til tad tahds teel aif
par flohlotaju. Tā fawu raksteenu beidsu ar to wehle-
nohs, ja otreis Zuhš B—s G—s rakstat pahc kahdu leel-
tad eepreelch pilnigi pahleezinajatees, waj ta pateesiba
B. W.

No Laminem. Aulandamees us „Mahjas weesa“ Nr.
sch. g. tur Klantschū Andrejs zeenijameem Mahjas weel-
lasitajeem dohd sinah kahdus peerahdijamus par zilwe-
kūtribu un ne-ahdohmibu tahdās brihschās, kad mums fawu
tuwakam bes leelas ahdohmaschanas palihgā jasteidsahs. Nr.
10. Janwari bija Brostu mahjās uguns grehks ischlees
Minetā wakara man wehl gadijahs it wehlu nomohdā buht
un lasiht awises. Tē us reis es eeraugu, ka schi mana dīh-
wojama ehla, ka ari laukā wifs filais debēs-welwis
ar dseltenfarkanu krahstu pahrwilts, kas mandā lohgos
taisni pretim stahweja. Tuhlik faweem mahjās laudim
kas jaw bij pee dufas gahjūšči — sinamu dariju. „Be-
latees,“ es faziju, „bet nebihstatees, jo ne pee mums,
muhju kaiminās ir uguns grehks ischlees.“ Tad fawu
kalpam, kas no Zuhju lihguma weens pats mahjā wehl bij
atlizis, faziju: „Gejuhds sirgu, ka waram turp ahtrahi
tikt.“ Kalps azumitli bij apgehrbees, atflehgu un sirga lo-
tas palehris, bija gataws us braulščhanu. Tad pahc laukā
un plawahm taisni scho weenu werstes semes tahuma dīh-
nolkwam, kur til atradu diwi wihrus un diwi seewas, lo
stipri puhlejāhs uhdeni neshami, gribedami uguni apleet. Man
to redsoht bij mas zeribas; jo uhdens bija tahlu dabujams
un uguns jaw bija wifu ehlu pahrnehmis. Nu wairak neti-
ne-atlika, ka no-ahrdiht. Tad nu wifā spehka puhledam
ar teem tscheiri zilwekeem, kas tur bija, nopleshjam wifu jum-
un ghweli, kad ar patlaban dīrdejam lauschu klimstschanu
un drih ari bija redsami palihgi, kas atfrehjūšči zil weel-
lihdeja; jo no maneem diwi keshcheem, kas man lihds bija
weens jaw uguns mahtei par laupijumu bija tapis. Peet-
fīs buhdams, drufku apstahju, kad patlaban eeraugu, ka Klant-
schū Andrejs us diwi melneem lepmi atjahj un atfrehjis pra-
pehž waldischanas. To dīrdedams es atbildeju: „Tē ir gan
strahda tikai, ja eefehjams!“ Tad nu wihrin, kur azis? Kad
Zuhš to newareet noredseht, kas par laudim tee ir, kas strahda
tad luhdsu mihtais, Klantschū Andrej lungs! netannojataes!
buhseet fawu wairofchanas glahsi mahjās aistahjūšči. W.

to puffedu laifu, kamehr Zuh's tur bijat, strahdaja peezi Lamianeeki un trihs Dsirzeemneeki. Zuh's fajjat, ka weenu kelfi tifai atradufchi. Nu sinams, Zuh's jaw neweenu lihds ne-atnefat, ka es to dariju un ka to ar' dariht waijaga, un ta pascha mahju fainneeka kelfchi ar' nebij dabujami; jo winfch pats nebij mahjas. Tas minehts kelfis stahweja mana kalpa rohkâ, kad Zuh's atnahzat, kas publejahs ar to, wehl no-ahrdidams, lai uguns dshwojamu ehlu ne-aifertu, ja winfch warbuht greeftohs no ohtras pufes. Bet mihtais awifchu pafinotajs, Zuh's wehl fakat: ka Lamianeeki esohr fmejhufchees, kamehr Dsirzeemneeki strahdaja. Tas buhtu gan negudri un aplam darihts! un ari atfauzejs neleedsahs to darijis. Bet ne-efmu ne mas fmejhees pah Zuh'su palihdsibu, bet par to, ka diwi no Zuh'su fainneekem gribeja to elementu, ko Zuh's par uguni fouzat, weens kabatâ un ohtrs mutê eebahst, waj nu no eefluschas galwinas, jeb wezas mahju tijibas deht. To redsedams, mihtais Klankfchu Andrej K., es eewehroju, kas tur notike un ka tur strahdahts tape, un ari to, ka Zuh's ar dubult zepuri atnahzat, ko gan wihts dariht nemehtsi.

Sudmatu Janis.

No Subates pufes „B. w.“ pasneedi fchahdas sinas: Schè sagti strahda fawu darbu ar pahreleku drohfschibu. Sirgus pee krohgeem jaw nedrihtst bes usraudfichanas atstah, ja negrib, ka tohs sagti aibraufku. Tapat sehnus newar weenus laist braukt, jo sagti mehds zela usbrukt, tohs issweest ij ragawahm un tad aibraukt. Ari mahjas no wineem pawifam nedrohfschas. Refen fefchi blehfschi bija eelaufufchees klehti kahda zeema apafsch Dweetes muifchas. Saimneeks, wehlu mahja pahnahdams, bija pamanijis klehti uguni un tad flufinam, fa-ajinajis kaiminus, peegahjis pee klehts durwim un eeraudfidams, ka tur sagti mantas dalahs, fchahwis us teem, diwi kritufchi, tichetri isbehgufchi. Bet laudis dfinufchees teem pakat, panahkufchi kahda purwi un tur tohs fahchufchi. Strahdijees, ka bijufchi it turigi eedfchwotaji, wat namu ihpaschneeki, no flufstes.

No Pusencekem (Kursemè, Wentspils aprinki) pasneedi „L. aw.“ fchahdas sinas: Dauds preezigas sinas par fcholahm lafidamam man prahtâ nahza, ari no muhfu klufa mescha stuhrijscha ko rakstih, no muhfu fchoklas. Muhfu fchokla tika 1864. gadâ usbuhweta, ap Mahrtineem tani paschâ gadâ no muhfu zeen. mahjitaja H. Kawall eefwehtita, un ta tahs fchoklas mahjibas eefahktas. Birmos pahri gaddos gan labs pulzinfch behrnu fanahza. Behz ziti wezaki, ka ari, kas fwechus behrnus fchoklâ raidija, tohs fahka jaw it beeschi mahjas patureht, ta ka daschu nedetu til kahdi 20 lihds 30 behrni fchoklâ atradahs. Bet muhfu zeen. leelkungs, barons D. von Grotthufs, kam fchoklas buhfschana lohti ruhpeja, fafauza pagasta waldifchannu un weetneekus lohpa un tapa notahphts, ka katram behrnam, kas fchoklas gaddos, ir 15 nedelas fchoklâ janahf, kas ari lihds fchim pastahweja, fur nu jauni likumi nojaka, ka katrai leetai buhs buht. Ari muhfu zeen. mahte leela fchoklas mihtotaja buhdama, no fawas pufes tohs behrnus usfubinaja, pati beeschi fchoklu apm-fledama, ka ari meitenehm rohkâs darbus pasneegdama. Ta nu tagad 4 gadi, ka jaw meitenes tohp eefsch rohkâs darbeem mahjitas; katru deen 2 stundas, no pulksten 5. lihds 7. wakarâ, us tam ir noliktas. Wijs tas materials preefch tam tohp no leelmahtes dohts, tapat ari tas gaischums. Gelfch fcheem pehdejeem gadeem muhfu zeen. leelmahte par katreem seemasfweh-

teem muhfu fchoklas behrnus bagatigi apfchinko ar daschadahm dahwanahm, fur it preeks ir wifu usflatiht. Seemasfwehtku eglite ar dauds ahbokeem un gahrdumeem pilna pefaharta, ar fawahm gaischahm fwezitehm eededsinata, zaur fawu jaufumu behrnu firdis eelihgimo un us augfchu pazila. Kad eglite jau fchoklas istabâ mirds, fchoklas behrni weenu fwehtku dseefmu nodseed, pehz tam leelmahte, waj zeen. freilenes behrneem tahs fchinkibas isdala. Paschi zeen. lungi lihds preezajahs tohs fmaididamuh behrnu waidfinus usflatiidami. Lai Deems wehl ilgi ustur muhfu fcheligus leelkungs, kas wifadâ wihts par fchoklas buhfschannu un laufchu apgaischomfchannu un labklahfschannu gahda!

No Marjines mums peenahjis fchahds rakfts: Kad nu wisi fino, ka furâ weeta eet ar fcholahm, tad ari mehds labus darbus un wadohmus ne-apflehpsim, lai ari ziti no mums fina, ka mehds no ziteem finam. Kad no Kursemes pahnahzam us Kreetuw semi Romgorodes gubernija Marjines walfsi, firts Golizina semè, tad winfch (prohti firts Golizins) mums dahwinaja leelu diwitahfchu mahju, stalli, pirti u. t. pr., furâ war dauds waital buht wehrtâ neka tagadejahs Kursemes lohku muifcheles. Preefch fchoklas un preefch basnigas firts pefohlija wifu preefch mahjas wajjadfigo materialu un wehl dauds daschadas palihdsibas, ja ween redsefchoht, ka Kursemneeki esohr fchoklas mihtetaji. Nu muhfu masais pulzinfch zihnijahs us tam, lai ar fchoklu eetu us preefchu; dabuja fchoklotaju M. Df., kas pehz fawas eefpehfschannas publejahs. Te atgadijahs, ka winfch kahdai fchoklas meitenei ar linijali 2 reis fitis pa pirkstu galeem, ta ka meitenei gandriht bijis jarand. Par launu nemdami, ka fchoklotajs muhfu behrneem eedrohfschinajees fist, mehds ar to fanahzam naida, ta ka zitu fchoklotaju fahkam melleht, gan zaur awifehm, gan tapat. Dabujam ohtru fchoklotaju; bet ari tas, seemas laifu pee mums fchoklu turejis aifgahja, tavehz ka pa wafaras laifu tam nekahdas lohnes negribejam doht. Ta nu ari ohtru fchoklotaju pasaudejame. — Muhfu fchoklas buhfschannu eewehrodami, Romgorodes mahjitajs un Jesus-draudses mahjitajs nahza mums palihgâ pee fchoklotaja dabufchannas. Dabujam trefcho fchoklotaju. Tas, 5 mehneschus bes kontrakta nodfchwojis, luhdsâ draudsi, ja ta wixu par derigu atrohd, lai ta kontrakti ar wixu notaisa. Tika ari kontrakte taifita, bet ka rahdabs, tad ari fchis trefchais fchoklotajs nebuhs palizejs. J. G.

No Dreles teel „Golofam“ finohts pah fchahdu retu atgadijumu: Diwi kara-wihri, kas Krimas karâ (preefch wairak neka dimdesmit gadeem) no Turkeem tika fawangoti un no fawejeem tika par nomirufcheem apraudati, tagad fawâ dshintene, Karawenfkas zeemâ, pahnahkufchi, Turku uswalkâ gehrbufchees. Wini bija no Turkeem peestelleti pee kalnratuwes darbeem, bija peenehmufchi Turku tijibu un lihds fchim gadam Turzija palifufchi. Bet tagadeju jufchannas laifu isleetadami wini no Turzijas aifbehga us Serbiju un no tureenas pahnahza lihds ar Kreewijas fawwalneekem us mahjahm. Turku tijibu wini bija us peefpeefchannu peenehmufchi.

No Tiflises. No tureenas teel finohts pah kahdu leelu fahdsibu. Minetâ pilsfehtâ sagti eelaufahs Ralfina selta leetu magafihne un issaga par kahdeem 60,000 rubteem selta leetas un zitus rohtajumus; ar dahrgeem afmeneem isgresnotus. Kai fahdsibas pehdas waretu flehpt, tad sagti, leetas isnehmufchi, magafihni aifdedfinaja. Tiflises polizeja stipri ween nopulejahs sagteem pehdas peedfih, bet lihds fchim wixai wehl

tas naw isdeweës. — Sché klast peeleekam to sinu, ka Dislises pilssehtâ jaw tschetru nedeku laiku nebs wehtules nebs awises no Betterburgas un Maslawas naw atnahufschas, tapehç ka zeti Kawlasija ailsnigufchi.

Ahrfemes sinas.

No Anglijas. Isgahjuschâ numurâ ihsumâ peeminejam, ka Gladstons laudis islaidis grahmatinu, kas sibmejahs uf Turzijas leetu. Grahmatinâ teel peerahdihts, ka Turzijas waldbiba pret waras-darbu pastrahdatajeem tâ isturotees, ka katru brikdi tee waroht atjaunotees. Ja Giropa winai wehl ilgaku fawwatibas laiku atkautu, tad kristigo kauschu liktens nahktu wehl leelakâs breefmâs. Tit dauds beidsamo reisu pah mineto grahmatinu rakstijam; tagad wehl kahdu wahedu pah to fazijim. Gladstons ir tohs no Anglijas waldbibas islaistohs un uf Turziju sibmedamohs rakstus eewehrojis un uf teem fawus spreedumus atbalsta. Behç Gladstona dohmahm ta mahziba, ko Turzijas waldbiba, no Mai mehnescha igahjuschâ gadâ fahloht, faweem pawalstneekem dewuse Bulgarijas leetâ, esohht tanis ihfôs wahedôs janemama: „darat to atkal.“ Schi mahziba esohht til skaidri dohta, it ka wina buhtu zaur sultana pawehli pasludinata. Scho spreedumu, ka Turzijas waldbiba zaur fawu istureschanohs fawus pawalstneekus uf waras-darbeem pasklubina, Gladstons jo plafchaki pahrunajis to zeribu, ka apgajmota un kristiga Giropa tatschu nelaufoht jo turpma tahdus breefmu darbus pastrahdaht un ka Anglijas waldbiba tatschu newarohht draudsihu uftureht ar tahdu walsti, kahda Turzija ir. Beidsohht Gladstons isfaka tahdas dohmaes, ka Turzija reis fawam liktenim nodohht un ka nelahda zeriba naw, ka wina reis pee kahrtibas nahkschoht. Tas esohht weenalga, kas tur par sultanu waiboht un kas par leelwehribu teekoht ezeltâ. Kudsi esohht tahds kahds Mahmuds, Midhats tahds kahds Kudsi un tamdeht ari esohht Ebhems tahds kahds Midhats bijis. Behç Gladstona dohmahm Turzijas istureschanahs rahdoht eeprekschu isdohmatu nodohmu un noluhku. Schis nodohms esohht bijis: aphehtibas apfargahht, imellekschanas isjaukt, par noseegumeem gohdu peeschirt, zilwezibu pee faweem walstideenastneekem apspeest, breefmu-waldischanu pagarinahht un to mahzibu faweem muhamedanu pawalstneekem firdis eedehtsiht: „turpma darat tapat.“ Grahmatina beidsahs ar schahdeem wahredeem: „Kahdâ buhschanâ atrohnahs tahs no Turkeem uswaretahs kauschu ziltis? Da ir tahda: Wina waldbiba ir wina dshiwais sohds. . . . Wehl weenu gadu Turzija atkaut watas buhtu preeksch Turzijas pawalstneekem weens gads pilns pasemojschanas, truhfuma, pohita un kauna, wairak jeb masaf no wineem pascheem fajehgts, pehç ta mehra, zil kates ir apgajmohts un zil wiasch no zilwezibas sina. Muhfu brikwâ semé ir katram fawus waheds un fawa atbildeschana, ko kates dara, tas peebeedrojahs pee teem spehkeem, ka tikligâ sina pasauli walda. Es pogebru no Anglijas, ka wina fawu sohljumu ispiditu, ko wina Turzijas ziltim fawâ laikâ apsohljuse u. t. pr.“

No Serbijas. Tagad, tur Serbija ar Turziju meeru noslehguse, fahht aprehkinahht, zil dauds Serbija zaur beidsamo Serbu-Turku kazu pasaudejuse. Lai gan schi aprehkinaschana wehl naw beigta, tad tomehr wispahri to skahdi jaw war nosajihht. Ja kaza nokautohs un eewainotohs lohpa faskaita, tad Serbija ir kahdus 40,000 wihrus pasaudejuse. Kad nu apdohmajam, ka Serbija naw nelahda leela walstis, tad gan

weegli prohtams, zil darba spehla zaur scho faudejumu bohja gahjis. Bet neba tika darba spehks faudehts; ari walstis eenahkschanas palikuschas masafas. Serbijas walstis eenemfchanas bija pa gadu 35 milionu piasteru (kahdi 4 milionu rublu). Da leelaka data, kahdi 20 milionu piasteru, eenahja no galwas naudas. Kad nu til dauds zilweku bohja gahjusch, tad masaf paleel galwas naudas makfataji un tâ tad ari walstis eenemfchanas jeb eenahkschanas ir pamafinatâs. Da buhtu ta skahde, kas zaur zilweku faudejumu zehlfuseh; bet ta naw ta weeniga skahde, jo dauds leelaka skahde wehl nodarita zaur pohstifchanu. Da skahde, ko Turki pohstidami nodarijusch, teel aprehkinata uf kahdeem 11½ milioneem dukatu. Kad nu wehl peerehkinatu to skahdi, kas Serbijai bijuse zaur kaza-tehrinu, tad gan war wifu skahdi rehkinahht uf kahdeem 20 milioneem dukatu. Behç fastahditeem walstis rehkinumeem no 1873. gada Serbijas walstis ihpafschumu wehrtiba fneedsotees lihds 100 milioneem dukatu un tâ tad Serbija buhtu zaur beidsamo kazu to peekto dalu no wisas fawas semes wehrtibas faudejuse. — Warbuht dascham labam lasitajam prahtâ schaufees tas jautajums, ka gan Turki warejusch tahdu leelu skahdi padariht. Lai uf scho jautajumu waretu zil neto atbildeht, tad japafkatabs, ka Turki pohsta darbus pastrahdajusch. Sinams wisus wina darbus schi newaram ussimeht; peekts, kad peeminesim, ko Turki Alleksinazes pilssehtâ padarijusch. Turki schini pilssehtâ ufturejuschees no 30. Oktobera 1876. gada lihds 5tam Merzim schini gadâ. Pa scho tschetru mehneschu laiku Turki wifu nopohstijusch: wifs, kas pee ehtahm bija no dselsha jeb kohka, tika noplehstis un uf Rischas pilssehtu aiswests; tapat ari wina krahfnis, burwis, grihdas, lohgu aplalumus u. t. pr. noplehfsusch, uf Rischu amswedusch un tur uf uhtrupi pahdewusch; ihfi fakoht, Alleksinazes pilssehtâ pawisam nopohstihht. Tahdu paschu pohsta likteni ari Saitshares pilssehtâ peedsihwojuse. Bet tillab Alleksinaze ka ari Saitshara tika no uguns breefmahm pasargata, turpreti Kraschewazes pilssehtâ tika no Turkeem wehl nodedsinata, tâ ka no schihs pilssehtas glusch nekas naw atlizees.

No Montenegras. Tahs sinas, kas no Konstantinopeles nahht, maj zeribas isfaka, ka meers tiksoht siarp Turziju un Montenegro nolihts. Kâ lasitajeem sinams, tad Montenegro pee meera-noslehgschanus no Turzijas pogeht kahdus semes gabalus. Turzijas waldbiba sipri pretojahs Montenegras prahjumam. Montenegras firsts jaw wairak reisu senatu fawulzejis un ar to pahrspreedis, kas pee meera nolihtgschanas buhtu wifu pirms prafams. Senatori lihds ar firsu tais dohmaes weenojahs, ka preeksch Montenegras trihs leetas pee meera nolihtgschanas ne-esohht ne uf kahdu wihfi atlaischamas, prohti 1) ka Montenegras rohbeschas aistleepjahs lihds juhrai, jeb ar ziteem wahredeem faloht, ka Montenegro nahht ar juhras zeseem faweenoschanâ; 2) ka Montenegro waijaga dabuht tohs krepofstinus, kas atrohnahs uf Morakas liniju, lai Montenegras rohbeschas buhtu no Albanijas pufes apfargatas, un 3) lai Montenegro no Herzegowinas pufes netiktu zaur Niskitu apdraudeta. Bet nu atnahufschas sinas, ka Turzijas waldbiba pawisam negriboht nupat minetahs punktis atkaut. Montenegras firsts tahdâ buhschanâ esohht padohmu isluhdfees no Betterburgas. Atbildi no turceenas dabujis wiasch atkal fawauz fenatu un notureja leelu spreeschanu. Schini spreeschana esohht tais dohmaes weenojuschees, zil ween eespehjams,

fil no Montenegras prašijumeem atlaisti. Ka weegli prohtams, tad Montenegra netura wišs labu prahtu us Turzijas wal-dibu, kas wišadus lawellus samelle pret Montenegras prašijumeem. Kad nu skaidri redsams, ka maš zeribas us meera nolihgšchanu, tad firšs islaidis pawehli, lai kara-pulki turotees gatami un lai us nemeerneeku wadišchanu fataisotees. Bar drihs notikt, ka Serbija, ja meers netiktu noslehgts, usnems nemeerneeku wadišchanu Bosnija, kur jaw nemeeri šakufšees, ka tas lastajameem jaw sinams.

No Konstantinopeles. Utnahza pa telegrafu ta šina, ka softi fataifahs us nemeereem. Ta us šcheem nemeereem šimedamahs telegrafa šina ir tahda: No Konstantinopeles atnahufe ta šina, ka tur fajelšchanahs us dumpi gaidama. Pee eelas šubreem ir peesisti isfludinajumi, kuroš laudis teel us dumpi usaiginati un kur teel pagehrehšs, lai Mahmuds Damags teekohšt padšihšs. (Par Mahmudu Damadu jaw isgahjušča numura šinojam, ka wišš leelu ešpehja pahr sultanu panahzis un to us nezeeteem wada.) „Mediš un softi jaw dauts tikufšči is Konstantinopeles aissuhtiti prohjam. Wirsneeku šlohlās“ (tas ir tai šlohlā, tur junkuri teel par wirsneeteem ismahžiti) „jaw dumpis isžehlees.“ Šči telegrafa šina, ka jaw minejam, rahda, ka laušču dumpis gaidams. Softi žeb Turku studenti ir nemeerneeku wadoni. Ka žitahm reisahm, ta ari tagad leels dumpis naw gaidams, jo kur jaunekli, kam truhšt wajadšigo peedšihwojumu un walšs šadšhweš prašchanas, ir usmetufšees par wadoneem, tur dumpineeteem truhšt šiprašu pamatu. Turku walšiba šchahdu dumpi deesgan weegli waretu nowehšt, winai til wajaga softus is Konstantinopeles aissuhtit un šaldatu pulkus Konstantinopelē pawairoht, kas nemeerus wajadšigā břihti war appeest. Kur lahtiga walšiba, tur tahdus nemeerus weegli appeestu; bet kad apdohmajam nekahribu Turzijas walšiba, tad gan nebuhtu jabrihnahs, kad leelaka juššchana isželtohš. Heiš sošteem, nemeeru fajeldameem, isdewahš sultanu Azizu no trohna nogahšt, bet toreis wineem, lai gan šlepeni, šipraši špehki palihdšjeja. (Anglijai ari pee tam bij šawa dala.) Nemeerneeki, ka jaw minejam, us tam išeet, lai ministeris Mahmuds Damads tiku padšihšs. Prohti Mahmuds Damads ta šakohšt tura sultanu šawā pahrwadišchanā un wiš žiti Turku augštmani winam padohdahš, tamdehš nemeerigs prahtis radees. Lai nu ar softu nemeeru buhtu ka buhdams, bet til dauts gan šakata, ka šchahdi nemeeri atkal no jauna rahda, ka Konstantinopelē wišs ruhgti un grohšahš.

Wezs šahšs pahr pawwestu un Turku.

Pahwests un sultans, krištiu un muhamedanešču galwas wadont: kur gan diwas šawadafus un pretigatus wihrus nešim? Labi gan; bet tomehr ir abi leetu tizibas šabeedribu preekšneeti, abi grih pahr šaweem tizigeem walših un abi pagehr, ka lai tizigeem sem wizu walšichanas tiku preepsesti, ka lai wirswalšichana pahr wizu pašauli, kas wineem peederohšt, ja žitadi ne tad ar waru, preekš wineem islarota tiku. Kristus weetneeks gan ir preešteris un Muhameda weetneeks lareiwis; bet kas par to, jo lai ari preešteris pats ar šohdeni nerihšojahš, tad winam tomehr ir wišri, kas to wina weelā isdara, un kad lareiwis eekš mofšejas žaur žiteem leel paharus noskaiht, tad wišš tomehr ir un paleek tas, kam tizibas leetās gala wahrds peeder. Tapehž naw nekahdi břišnumi, kad šarp abahm garigahm pašales walšim, lihš ar dauts šawadibahm ari dautšahšt weenadas dohmas un weenadi prahti nomanami; kad pawwesti ar krištigas dohmas mušchigu eenaidneeku isdewigā břihti draudšibu šlehdš, kur buhtu žabohma, ka tizibas itums wineem to ašleedš. Tita

jaw wehl nesen redsehts, ka Turzija katoki palihdšjeja Greakus nospeest un ta tizams, ne no peršoniska naida, bet us pawwesta pawehlešchanu. Ja nu šahds wajatu, šapehž pawwests ta dara, tad newaretu itin škaidri atbildi doht, bet glušči labi žilweku pašineji špreeš, ka weentigais eemešlis tas, ka Rohmas garigahs walšibas naudas špajōš atrohnotees dauts Turku parahdu grahmatas. Lai nu ta buhtu waj nebuhtu, tomehr redsams, ka sultans ar pawwestu šchōš laikōš mahšt draudšetees. Ka wini ari šendš laikōš labi pašihštami bijufšči, to no šcha weza notituma redsešim.

Buhs jaw šahdi 400 gadi, kamehr tas notizis. Mežif ilgi pehž Konstantinopeles eenemšchanas, walšija tur sultans Bajafids II, kas šawam brahlim Dšchemam lahgi ne-ustizēja. To manidams Dšchems 1482. gadā ašbehga us Rodos šalu pee tureenas Šahna bruneneeku ordena glahbšchanu mekleht. Bet pawwests Šnotšchens VIII. břišnum usbahšahs ordenim, lai Dšchemu wina glahbšchanā atdohdoht, kas ari 1489. gadā notika. Par eemešlu wišš usdewa, ka buhšchohšt Dšchemu břišwā palaist un winam peepalihdšehšt ar šawu brahli trohna pehž šaru usšahšt, žaur to krišiteem us šahdu laiku buhšchohšt meers. Šr usglabāiees rakšis, to pawwests ordena preekšneekam rakšijis un kurā pawwests „pee Peshitaja wišwehtatahšm žeešchanahm“ luhdšahš, lai winam Dšchemu atdohdoht. Bet til ko Dšchems bija pawwesta rohlās, kad dabuja dširdeht, ka sultans par Dšchemu šohlijis 600,000 dukatus un ka pawwests til lehti nepahrdewis bet apšohlijees par 40,000 gada naudas Dšchemu žetumā tureht. Turks bij deesgan usmanigs un nemahšaja naudas agral, kamehr nebij pahrežināiees, waj šwehtais tehws wizu ne-apmahna, t. i. kamehr wina šuhtitais nebij Dšchemu apraudšijis, waj tas wehl dšihws.

Šchis gohbigais nolihgums palita ari apakšch Šnotšchena pehžnahžēja Aleksandera VI. špehka. Bet sultanam nekad nebij meeriga širds, kamehr Dšchems wehl dšihwoja, jo wišš labi šinaja, ka tam pawalšneeku šarpā dauts peekriteju. Un kas tad us pawwesta warēja pašautees, ka tas Dšchemu šahdreis nepalāišch. Tapehž žaluhtu, ka lai Dšchems wais nedšihwoht un Rohnā, ka to gan šen šahds pagans bij atradis un isteizis, par šellu wizu wareja pirt. Ja, pawwests sultanu pats pamudināja. 1494. gadā pawwests leel sultanam šazihšt, ka Franžijas šehnišch Kahrliš VIII. nahtoht ar šara-špehtu us Rohmu un griboht ari Dšchemu atšwabinahšt. Tahlat wišš luhdš no šulšana šchāi šarā palihga un pašahšta, ka Egiptes sultans par Dšchemu leelu naudū šohlijis, bet ka wišš to nepekehmis, bet turprei wizu dariht griboht, lai ar majesteti labā draudšiba paliktu. Sultans ar to wizu bij meerā, bet winam ari bij šahdas šhtas luhgšchanas, ka p. p. lai Arles biškapsu par šardinalu paš-augštinajoht. Šā redsams, žauka, širniņa šatilšchana: pawwests glaba šulšana eenaidneekus un šardinali teel pehž šulšana wehlešchanahs ezejiti. Tahdu draugu šarpā tal war wiššlepenahšs dohmas isteiti un to tad sultans ari dara šawā rakšā no 18. Septembra 1494. Wišš rakšā, ka ar pawwesta wehšneek šohpā ehoht pahrdohmajis un atradis, ka preekš wina meera, gohda un labuma tas šabalais buhtu, kad to Dšchemu, kas jaw ta ka ta nahwei peederohšt, is pašales iswaditu. „Ja Šuhsu augštiba til šaipna buhs mums preeku dariht, tad wina lils pehž šawas gubribas, šew un mums par apmeerinašchanu, til drihs ka ween war, mineto Dšchemu atpešihšt no šchahš pašales grehtibahm un wina dwehšeli pahželti wina pašaulē, kur ta wairak meera atradihs. Un ja Šuhsu augštiba to isdarihs un šant kurā weetā muhsu pufes žuhrmalā mums Dšchemā lihši preešuhšihš tad: apšohlamees mehš, augšchā minets sultans Bajafids, Šuhsu Augštibai, tai weetā, kur winai tihšt, 300,000 dukatus ismahšahšt, ar ko winas dehšleem mušchās pirt;*) kuri 300,000 dukati, tam ko Šuhsu Augštiba uštizehs, ismahšahšs tiks, wehl eekam lihšis no winas šaudim manejeem atdohts. Weš tam apšohlohs pee šawas dšihwibas un žil ilgi ta buhs ar Šuhsu Augštibu labu un leetu draudšibu tureht wišas wiltibas un winai wišas leetās palihdšibu un pašteizibu parahdiht;“ to tad beidsoht šweht apšwehr. Til gohbigu darbu, til širniņu draudšibu newar atradiht. Dšchemam tita

*) Katolu garidšneekam naw břišw prežterš

nahwes sables eedohdas un wina libkis lihds ar wina sulainem sultanam nofubihits. Waj tee 300,000 dufati tifa bes atraufchanas ismalfati, pahr to ralfdös finas ne-atrohnam, bet pahr to gan, fa ftepariwibas darba idaritaji bagati apdahrwinati tikufchi.

Webstule II.

Mihlo Mahjas weeff, negriboscham attal jawehstulo, jo mehs ar Silinu ne uf lahdu wihfi newaram falihgt. Winsch pastahm pee tam, fa partiju buhshana esohd muhsu Latwiju dshwei par labu, ta atihstohd spehstus, israhdoht, kas waroni, dohdohd wifai zenschanai jaunu dshwibu un pafuhdinojohd pat meegainohs pee zihnischanahm stahtees. Pehz wina dohmahm pat awifchu srihdinös esohd wehlejams, fa diwi partijas esohd, kas weena ohtru aptarotiu. Daur to tik waretu panahht weentahrt to, uf fluru pufi tee freetnafee spehli swetahs, un ohtrahrt to, kas tad teefcham ir muhsu labwehletaji, muhsu ihstee wihri, kas paschi fewi aifseegdamees muhsu labad sweedrus un zitu netaupä, luru gohds stahw muhsu gohdä u. t. pr. Genaidis teifim labati spehstoschanahs, kas stary „B. w.“ un „B. S.“ jaw pagahjuschä gadä ihzehlfuehs un schogad ar wehl leelatu ihguumu teef tabfati westa, deefgan atklahstohd gadijumus, kas lihds schim nebijuschu eemehroti un fa tagodit drihi warafschohd noteift, lahds katrs tanteetis, tad til profischohd, lahdu laita ralfstu tas lafa, waj „B. w.“ jeh „B. S.“; jo schee diwi tik ir fa waroni parahdjuschees, ne no weena nebihdamees un nenofartdami, tur ziruschu, tur tik ween warejuschu peektit u. t. pr.

Drohshiba ir pateeff laba leeta, bet til sawä finä un tapat spehstoschanahs ir leetajama til sawä weeta. Es nemas Silinam nepretotohs, kad nebihotohs, fa zaur tahdu spehstoschanohs, tahdu mehs beidsamöds numurdös lafshjuschu, waretum reis to peedfshwoht, fa abi waroni spehstoschanohs druhmä weens ohtram tik tahdi drehbes nupfeshch, fa tee abi sawä dabigä failuma buhtu redsamu un tas talfschu neweenam tanteerim nebuhs patihstams usflats. Pahr partiju buhshanu ari man nebuhu to pretotees, bet tik sawäs rehbeschäs. Bet Latweefchu tautas atihstihbas leetas es gon pretojohs, kad partijas iszetahs, kas darbu neweizina, bet drihsal to isphofita. Lai fata gudrineeff to gribedami, es paleeku pee ta: „Ka meers hard un neweers pohsta.“ Waj deefgan neefam to peedfshwojuschu, fa tadda mahju buhshana eer atpalat, tur nefatiziba un gahnifchana walda; waj gan tahda pagafita labtlahshanaohs sek, kad wina aifstahwi un preelshneeffi ir nefatizigi; bet zit douds raibati paleek, tad tee fahf few draugus facabuht un ta partijas dibina, kas tad to, fo weena par baltu eerauga, ohtra tuhdat par melnu noteiz. Kaut gan beidschot tilliba uswar, tad tomehr tas malfa douds, wifai douds upurus un pee iam tee freetnafee spehli ir ta noguruschi, fa tee wäris nespehji to ischallibu un weillibu parahdih, kas teem pirmä golä bija. Zit douds wairat tas nu ir eewehrojams plafschälä kauschu fadsihwä un zit wehl wairat mums muhsu pirmös mehginaschanas laidös. Merizu, fa mon, wejam wihtram, zeenijamee tanteefchi to pahmerihis, fa es fihmejohs uf mehginaschanas laiteem. Ar to es nebuht negribu schu laifu darboschanohs swaru masfnahht, bet ilalai atgadinaht, fa mehs wehl pee atihstihshanaohs fahfuma efam un fa daschs darbs uf schi atihstihbas lauka wehl zits nefas naw bhjis fa tilai mehginajums. Pihliga un tahrtiga darbu nogrunteichana mehs wehl ne wifai douds leetas waram uprafidht. Silinam schai leeta nu gan aital ir sawös dohmas un douds peefshmeschanas, bet lai winsch patis pahr tahm tew ralfsta. Schoreis es tik to teifschu, fa es no sawa stahwolka faprophu. Buhtu nu ta, fa leelata data no muhsu zihnischanahm preelsh muhsu tautas atihstihshanaohs neween garigä bet ari meefgä finä, pelnitu to nosfihmeschanu „mehginaschanu.“ tad ari mums, it ihpaschi muhsu wairat atihstihsteem dehtem, buhtu jo-eemehro, kas ir mehginaschana un fa pee mehginaschanas ne it reifas isdohdahs un fa ari it reifas naw eefpehijams, wajadfigohs rihfus fadabuht. Kad nu tas ta ir, tad ari mums wajadsetu peefawinahht ihpaschibas, luras waretum apfihmeht ar: pastahwibu, pazetibu un peetizibu. Ihpaschi uf muhsu Latweefchu laita ralfstu rebalziju stahwolki norabbidams un uf wina ifturefchanohs sawä staryä un ari pret mums laf-

tajeem fihmedamees, es, mihlo M. w. tew schahs rindinas uf fihmeju, schi ta eefahfdams.

Rebaktoru fungi! Jums taifniba, fa zilweka isglitihbas jautala dahwana ir faprafchana un apspreefchanas spehstis. Ar schahm garigadm ihpaschibahm zilweks eefpehji pateeffibu, labu, lohfschu un daifu pascht, peefawinahht un no willihbas flitta, nejautu un prastafschfirt, sawu, sinaschana pawairoht un fewi isglitotees un ta uf augstafu gudribas stahwolki pazeltees. Kungt, jums taifniba, isglitota faprafchana parahdahs dohmu flaidribä un drohshiba, ar to war gadijumus pascht un fanem: eeffsch tahs ari atrohdam leelatu apspreefchanas spehli, lam ir sawada flaidribä un pateeffiba gadijumu apspreedumöds un ihpaschi farseschetös gadijumöds. Bet leelata faprafchana un ihweiziga apspreefchanas spehli leetofchana, tapat fa leelalais mehs eefpehshana wehl ilgi zilweku var to pilnigalo un gudrato nepadara. Par tahdu winsch til tad war titt, kad ar minetahm ihpaschibahm ir weenota labas firds apfnaschana, tiziba un pateeffiba, ar wahrdü fakohht — tilliba. Ar bagatahm gara dahwonahm un douds sinaschanahm apdahrwinati zilweki douds bhjuschu pafaulä; bet tomehr tee ne-bija labi zilweki, teem truhfa tahs zitas daschs labas ihpaschibas — laba firds apfina, juhtiga apkerfchana, mihlestiba preelsh taifnibas un pateeffbas, kas wifu notahlu pee labas un deewabihjigas dshwofchanas wajadfigs. Tapehzi paleeku pee tam, fa zilweks, lam ihsti tillibas pamati un tiziga juschana truhst, kaut tas ari wifas pafaules gudribas buhtu sawä galwä usnehmis, wehl nestahw uf pilnibas stahwolka un newar pat ne tam twotees. Drihsali tahdu war falihdsinahht ar neprafschas rabjunu nekä ar labu, prabhigu, gohdigu zilweku. Tillibat un faprafchana wajaga eet rohku rohka.

Zit jauti flau wahrti, tahdus reis lahds eewehrojams ralfste neels fazijis: „Bitas nelahdas sinaschanas nemahjohs fa tilai to, kas mani wed pee ihstenas atfihshanas un man rahda, fa lai eefahfu, lai waretu zilwekeem par labu strahdht, labi un taifni dshwoht un swehti nomirt.“

Tä tad ari fala, sinaschana stahwoht augstati par bogatibu, bet tilliba wehl augstata par sinaschana un bogatibu. Zilwekam, lam truhst labi pamati, sinaschana ir drihsal par faunu nela par labu. Pee wifas gudribas un ihweizibas tam ne-isdohdahs, ar sawu sinaschanas wairumu apfleht sawas mahjibas, mainas un muhtibas un sinams prabhigeer to nebuht par to neturetu, par to tas grib, lai wisu tura. Tapehzi gan ihsteni mahzitohs, gudrohs wihrus mehs ar labibu falihdsinahht, kas pamafam augdama issteepjahs uf augfchu un pazet sawas galwas tik ilgt, kamehr tahs ir tuffchas; bet lihds tahs peepildahs ar breefdameem graudeem, tahs fahf leegtees uf semi. Atfihdami, fa zilweks bes labas audfeschanas un mehzhibahm newar pee tahfakaf atfihshanas titt, pee flaidrotas faprafchanas un finatnibahm un fa bes tam newar buht labi, faprahrtigi dohmadami zilweki un fa bes labeem zilwekeem scheit wixs semes naw laimiga dshwofchana, — to aifshdami mehs fleidsamees sawus behrnus ftohe las juhtigt, ftohlahm gohdht u. t. pr. Bet pee tam ari paschi neefam kuhtri par sawu atihstihshanohs un isglitofchano gahdht un to tad daschfahrt zerejam fabeedrigä dshwä panahht; lai nu buhtum beedribas dshwä dshwi lohzefti, mehs pazetant sawas azis uf saweem praweefcheem, isglitoteem tanteefcheem, kuru staryä pirmä ir muhsu laitralfstu rebaktori. Dee fpihd muhsu garigahm ajim fa iwaigines, luru stari il nedefas reift muhs aifneeds un mums jaunu gaismu pafneeds. Mehs wianis zeenijam, jo wimi ir muhsu zela rahditaji, dohmajam, fa tee ir ne-ismehrojant un ne-iffwekami awoti, is fureem werd flaidrs dshwibas uhdens un tapehzi mehs ari il gadus fleidsamees sawu peenahfumu isdarihht, lai bes pawedeena notruffchanas tee mums jaunu gaismu, jauntas mahjibas un padohms atneftu. No ta, lam wairat ufstizehts ari wairat prafa. Tapat ari mehs. No eefahfuma gan mehs ilftru wahrdü ar patehzi fanefmam, bet tagadit jaw fahfam praftht, gribedami, lai mahziba ari buhtu pateeff laba mahziba un padohms pareifä weeta. Bet bes ta, fo peedfshwojam fa tad lahds ralfsta par tahdu gadijumu, te ohtr“)

*) Latw. 1. beede. Nr. 6.

Naht un ſchauj pa kreiso un pa labo, ka blichſch ween. Wahrdt ir tahdi, kas nemti ſi fenās pagabtnes un kam jam ſen waija-
dſeja duſeht dſiki ſemes klepiti. Man ſahv, mihto M. w., ka
tu ſcheem wahrdeem weetu ſawā lapā attahwi. Waj nebuhtu
labaki biſis, teem kaut tur iſdilt, kur tee par kauna ſhmi uſzelti.
Kad tahdus rakſus ſahł uſ Latweeſchu rakſineezibas lauta lohpt,
kad drihs jaſaka: mehs ne-attihſtamees, bet drihsat fatihſtamees.
Bet zil dauds — wiſai dauds dſikati noſlumſtam, kad redſam
tauteeti pret tauteeti ſahwam, kas neween weens ohtru ar du-
kteem nomehta, bet pat ir to weens ohtram leeds, ko katrs tree-
tnis wihrs ſawam leelakam naidneekam neleeds, tas ir, kailuma
apſegu tee noplehſch lihds pehdigai ſfrandai. Zil maſa te parah-
dahs pateekſbas mihleſiba, taiſnibas un gohda ſapraſchanas ſohp-
ſchana. Ko lai mehs ſakam, kas lihds ſchim ar tik dauds zeri-
bahm un preeku uſ ſaweem dehteem ſtatiamees?

Waj gan mums naw eemeſlis daſchadā wihsje ſehrotees?

Keween negribu aiſſtahweht, kas ſawu uſdewumu peenahzig
ne-iſpilda, waj nu pret weenu jeb pret wiſeem. weenalga. Bet
waj ta ir ta pareiſa weeta, zaur awiſehm zita gohdu aiſſahrt un
par juhtigahm leetahm ſwabadi ſehreht it ka par tahdu waſaku,
to newaru tiſeht. Es to ſit pat maſ par labu waru peenemt, ka

kad diwi brahti ſaſtrihtetohs un tadeht brauktu uſ Rigu, tur no-
eetu uſ tirgus plazi un nu weens ohtram ſahktu ſawas piktas
ſrds ruhtumu uſgruhſt, gribedami, lai jo wairak zilweſt to reds
un to ſpreeſch, kurſch katrs tas weiklatais.

Beidsoht wehl jaſaka, ka zaur tahdeem gaxeem ſtrihtimu rak-
ſeem leelala daka laſitaju teel apgruhſtināti. Es netizu, ka dauds
tahdu buhs atrohdam, kam tahdi ſtrihtimi patiſh, ihpaſchi wihrs
ſtarpā, kam ir ſawi nopelni, kam ir ſaws neleedsams gohds, un
ka tee nezeeni ne ſewi, nedz ari muhs. Bet jo leelaks negohds ir
tas, ka netrubiſh tahdu, kas pee weena jeb ohtra peeſidamees
reij lihds ka ſuntſchi, leelatu trohſhni ſazeldami.

ſchahdu warijas garu es eenihſtu un luhdu tewi, M. w.
dari ari tu no ſawas puſes, zil eepſehit, lai tahds muhsu mihs-
kas tautas ſadſihwē ne-iſplehſtohs un to nenopohſtin, kas tik
grubti ir nahzees uſzelt.

ſchirdamees lai wehl reiſi ſew jautajam, ko lai no tahdas,
redaktoru iſtureſchanahs mahzamees?

Taws

Semitēs, ſchi gadu gaweenu laika.

Silaiſkainš.

Atbildedams redakcehs Ernſt Plates.

M o r a h d i ſ c h a n a

to 1. Merzi ſch. g. iſlohſetu ohtras leeneſchanas 5 procentu naudas bitetu ar uſdewehm.

Ser.	Bit.	Win.	Ser.	Bit.	Win.	Ser.	Bit.	Win.	Ser.	Bit.	Win.	Ser.	Bit.	Win.	Ser.	Bit.	Win.
N	N	Rbl.	N	N	Rbl.	N	N	Rbl.	N	N	Rbl.	N	N	Rbl.	N	N	Rbl.
39	16	500	3,007	48	500	6,149	24	500	8,586	30	500	11,390	12	500	14,139	24	500
83	29	500	3,014	22	500	6,169	31	500	8,700	14	500	11,401	21	5,000	14,174	16	500
377	23	500	3,170	8	1,000	6,269	9	40,000	8,773	12	500	11,422	30	500	14,190	49	500
392	36	500	3,368	45	1,000	6,353	2	500	8,778	31	500	11,434	43	500	14,406	42	500
396	41	500	3,558	29	500	6,474	27	500	8,829	18	500	11,564	47	500	14,432	16	500
439	11	500	3,613	14	500	6,498	21	500	8,913	1	1,000	11,628	35	1,000	14,529	25	500
455	20	500	3,685	33	500	6,604	4	500	8,957	50	500	11,645	43	1,000	14,679	15	500
490	49	5,000	3,702	31	500	6,605	16	500	9,036	28	5,000	11,646	24	500	14,753	42	8,000
494	10	500	3,945	12	500	6,762	2	500	9,140	39	500	11,675	10	500	14,855	50	500
627	50	500	4,041	27	500	6,813	5	500	9,142	48	500	11,775	44	500	14,946	14	500
782	18	500	4,062	24	500	6,834	1	500	9,159	10	500	11,792	24	500	15,110	21	500
801	20	500	4,113	47	500	6,900	24	500	9,189	12	500	11,794	34	500	15,138	40	10,000
806	16	500	4,261	35	500	6,914	25	1,000	9,370	30	500	11,851	43	500	15,195	14	500
819	2	500	4,263	27	500	6,921	25	500	9,458	17	500	11,855	45	500	15,199	14	500
855	18	500	4,384	24	500	6,927	40	500	9,501	24	500	11,917	23	500	15,437	13	500
879	19	1,000	4,418	48	500	7,056	9	500	9,530	35	500	11,927	6	500	15,443	40	500
975	28	500	4,424	13	500	7,126	9	500	9,588	34	500	11,937	5	1,000	15,727	47	500
1,023	16	500	4,454	18	500	7,176	36	500	9,687	45	500	11,951	14	500	15,781	31	500
1,027	24	500	4,493	40	500	7,259	2	500	9,694	15	500	11,976	39	500	15,779	10	500
1,043	28	500	4,533	46	75,000	7,290	38	500	9,859	12	500	12,004	19	500	15,784	35	500
1,071	28	500	4,598	34	500	7,393	4	500	9,931	33	500	12,029	3	500	15,816	25	500
1,151	19	500	4,764	6	500	7,423	34	500	10,008	15	500	12,048	11	500	15,867	19	500
1,214	12	500	4,852	42	25,000	7,434	45	500	10,016	1	500	12,089	4	500	15,898	38	500
1,535	6	500	4,955	26	500	7,569	29	500	10,037	38	500	12,375	17	500	16,004	5	500
1,619	20	500	5,039	6	500	7,625	38	5,000	10,090	11	500	12,641	43	500	16,089	15	1,000
1,761	15	500	5,083	15	500	7,672	39	500	10,191	28	500	12,747	36	500	16,272	40	500
1,810	36	500	5,103	4	500	7,687	13	1,000	10,193	38	200,000	12,873	29	500	16,372	24	500
1,882	41	500	5,182	29	500	7,709	44	500	10,236	27	500	12,891	33	500	16,415	14	500
1,920	17	500	5,186	37	500	7,741	34	500	10,278	23	1,000	13,192	12	500	16,425	2	500
1,972	20	500	5,227	11	500	7,764	13	500	10,351	7	500	13,238	32	500	16,605	20	8,000
1,990	25	500	5,239	22	500	7,802	20	1,000	10,397	8	500	13,295	20	500	16,655	32	500
2,084	3	500	5,315	27	500	7,898	30	500	10,448	19	500	13,338	10	1,000	16,700	44	500
2,097	45	1,000	5,437	18	500	7,899	19	500	10,665	50	500	13,351	10	500	16,762	30	500
2,249	45	500	5,457	50	500	7,902	43	500	10,703	31	5,000	13,358	14	1,000	16,919	20	500
2,293	46	500	5,566	50	500	7,905	48	500	10,713	40	500	13,423	46	500	16,941	22	1,000
2,296	41	500	5,606	24	500	7,969	42	500	10,865	35	500	13,533	12	500	17,025	48	500
2,309	40	500	5,712	33	500	8,029	27	500	10,956	37	500	13,542	36	500	17,050	31	500
2,370	2	5,000	5,723	26	500	8,040	36	500	10,973	31	500	13,835	26	500	17,070	28	500
2,538	44	500	5,789	50	500	8,254	3	500	10,993	43	1,000	13,901	9	500	17,112	19	500
2,878	42	500	5,993	29	500	8,282	48	8,000	11,006	25	500	1,3906	29	500	17,165	23	500
2,890	17	500	6,016	45	500	8,291	33	500	11,076	8	500	14,053	11	10,000	17,233	20	8,000
2,977	9	500	6,072	12	500	8,346	6	500	11,088	44	500	14,085	13	500	17,238	4	500
2,998	22	1,000	6,131	27	500	8,381	19	500	11,191	20	500	14,089	11	500	17,289	22	500

Rohpā 300 winneſti par 600,000 rubleem.

Kuras bitetes zaur lohſchannu atpakał teek nemtas un uſ preekſchu wairs nederehs.

Serias numuri: 441. 568. 709. 783. 1,069. 1,498. 1,505. 2,053. 3,465. 3,68. 5,007. 5,351. 5,372. 5,430. 5,541. 6,285. 6,492. 6,562. 6,814.
7,129. 7,784. 9,142. 9,149. 9,322. 9,442. 10,270. 10,887. 11,336. 11,428. 11,472. 11,770. 12,245. 12,476. 12,854. 12,978. 13,728. 13,918.
14,394. 14,748. 15,224. 15,924. 16,473. 16,532. 16,602. 16,952. 17,056. 17,116. 17,176. 17,483. 17,795. 18,243. 19,259. 19,533. 19,621.

Indinafchanas.

Zaunozilwets

no semehm war par dabrinea mahzelli weetu dabuht Niga. Klachtas sinas Gerni Plates lunga drulatawa.

Kutscheris.

Reprezejees kutscheris war no Jurgeem weetu dabuht pee Skultes leelunga. 1

Breelch etika-fabrika Peterburgas Ahr-Niga teel tublit meistars melleht. Klachtas sinas Suworow-eela Nr. 34, pee C. Hellmann. 3

Kahds wilnas-fahrstuwes meistars,

tas proht ari fahrshamo mashinu uistelleht un tas jaw labdas 40 gadus tahou darbu ir fahrdajis, wehlahs kahda wilnas fahrstuwes uif semehm darbu. Klachtas sinas dabujamas Saksantka (Sassenhof) Ralifadu-eela N 12 pee Nigas.

Dr. med. Mandelstamm,

spezial-abrste preelch azu- (limibahm, Kungu-eela Nr. 23, blafus grahmata-pastei.

Teefas mekletaajem

daru sinamu, la peenemu prozeju leetas preelch wisahm Widsemes teefahm un fastahbu fahdsihbas un luhghchanas raltis preelch walboscha senata un munisterjahm Peterburga.

Kunafchanas laits: 8 lishj 11 preelch puid. 3 4 pehz puid.

Mans dshwolkis ir leela Kehnin-eela Nr. 28 ne tahl no lime swareem un Wahju amaineeku beedr.

S. Weber-Saraidotis,

hoizeriches un rahtes adwokat. 3

Strohderu-meisters Behjis.

Zeenitai publikai daru sinamu, la tagad efuru Behjis, Bergmann t. mahja, netahlu no leijas schimbea ul dshwi eeraftees un peenemu pafel-lechjanu uif wisadeem strohdera darbeem. Turpat art teel eerahdita drehbu greeshana tahdeem, fas to grihetu eemahzitees. Strohderu-meisters Leuendahl.

Sapratigi Latweeshi,

fas is nefinashanas meega atomohufderek un wehlahs uif appajimofchanas laulu titt, war pee kahda wezala wirsneela no mahzitas taberas, tas kreems no dshimuma, fadsihmes igklibita, Anglu, Frantschu, Wahju un kreemu walbosas litumis, praktistlas un weegit faprobhamas mahzibas sumdas 2-3 mebneshu laita eemahzitees pafchi few par preeku. Niga, Dshinawu eela Nr. 50. 1

Privat-stundas

Kreemu, Wahju, Frantschu un Kateineechu walobas teel dohtas Romanontka N 6, 1 leepi augsti. Turpat art teel flaweeru spehleschana mahzita. 5

Jauns fabrikats.

Tihrita soda

ihsti derigs preelch faimneezibas un wefchereenehm un no pehdejahm, prohti wefchereenehm, jaw pahrbauhdibis un ka labalais fabrikats preelch malgafchanas un berfchanas aihstis un pee tam isnahf daubf lehrats nefa prastais kristala- seh gabala-soda. Ehti soda ir dabujama pee Adolf Wetterich un Alfred Busch. 1

Zuhlu-eela Nr. 9, Majä Zumprawu-eela Nr. 4. 1

Bruhletas flawerees

lahä bufshana ir lehti pahrdohdamas Ohares stan- zija pee Breebe. 1

Angsta laime!

Plitpeem Zahnam Krafiads un

Skaituma Idai Siltajds. Masputnisch.

No

Behju mahzitaja pagasta-waldibas

teel zaur scho wisas zeentjamas pitssehtu un semju polizejas laipnigi luhgatas, teem turcenes apafsch-neeziba dshiwodameem, fcheit peederigem, drihsuna gribeht usohi:

- 1) fawn matfajamu galwas-naudu katram 6 rbl. 18 lay, la ari wezus parabus lishj ar 1 rbl. nepelnitas fahdpes, lishj 15. Merzi sch. g. ne-istruhtufchi pee likumigas fahdpes te nomakfahf un pafes isremi,
- 2) tee, kuri preelch few un fawahn te peederigahm familijahm wezuma-fihmes naw peenesufchi, seh jawas familijas ufderufchi, to nu mineta laita ne-istruhtufchi isdarht, un
- 3) tee, kuri 1856. g. dshimufchi un schini gada uf fara-beenafu eesauzami, lai usdohdabs pee schis waldibas, lishj ar wezumu-, familija- un fshob-las-leezibas fihmu peeneschamu u. t. pr. wisweh-laki lishj 1. Aprilam sch. g.

Tee, kuri scho pawehli nebuhs Klausufchi, naw waird tur peeturami, bet ir ka arestanti fcheit at-fuhntani.

Behju mahz. pag. wald. t. 22. Februari 1877. 2

No Injeema pagasta magafshnes, Nigas kreife, Lehdurgas dr., tifs tai 18. Merzi sch. g. par dalahm, pret flaidru naudu wairafshlitajcem pahrdohht 100 fshetwertit ausu.

Injeema pag. wald. tai 2. Merzi 1877.

500 puhru rudsu

tifs majafas dalas no Leel-Straupes magafshnes t. 18. Merzi sch. g. wairafshlitajcem pret flaidru naudu pahrdohht.

Leel-Straupes pag. wald. tai 1. Merzi 1877.

Pagasta wezafais: P. Krubming. 2

150 puhru meefchu, 300 puhru ausu

tifs no Mas-Straupes magafshnas tai 17. Merzi sch. g. majafas dalas wairafshlitajcem pret flaidru naudu pahrdohht.

Mas-Straupes pag. wald. tai 1. Merzi 1877.

Nepahrfkatams.

Las firgu fitigus pee Ahster Luhdin krohga nebuhs ka pehrn gada deht fwehdeenas 20. bet tamis agrasti nolittas deenas 18. na 19. April.

Kahds atraitnis ar behrneem,

tam te mutschina bes parahdeem ar 20 goswim un 2 fir-geem, wairaf ka 100 puhraw. ptauw, fusch bes tam wehl eenefigu andelt uf tirju dshen, ir 40 gadus weza un fshahw labä Hawä, melle few laulatu draudzeni (uf scho jaw ne waird ne-aprafu jelu), tura fa- proht flatori Wahju walodu un kurat wajjaga buht labai faimneezet, art ne glufchi jaunat ar drufhu mantibas, wirmihlati tepat kahda Widsineeze. Adre- fes ar witerafsu: A. D. Nr. 18 ir nodohdamas Gerni Plates t. drifu-nomä.

Walstsfrihwera palihgs

ar labahm leezibahm, wiflabaki, fas tahda weeta jaw hijis, war peektitees un notafifht pee Jaun- Laizenes fshihwera Obert. Adrese: pr. Homeskalin.

Kas grihet ar

fshihwera darifchanahm

eepahitees un uf scho fataifitees, war tublit par palihgu meldeetes Jaun-Gulbenä pee fshihwera. 1

No jenzures atwehlehts. Rihgä, 11. Merzi 1877.

Drikehts un dabujams pee hifchu- un grahmata-drikehtaja Gerni Plates, Niga, pee Behtera baintjas.

Te flahht peektikums ar fludinafchanahm.

Zaur scho teel sinams daribis, ta tai 4. April sch. g. tifs Nohpafshds muhpa

pagasta-fshoblas

buhwefchana zaur torgu isdohia.

Laba andeles-weeta ar funtaltu uf 6 gad, deriga preelch bohdes seh wibnufcha ar flakt un dahru tohp isihreta. Tumas sinas Majstaws Ahr-Niga majä Keeper-eela Nr. 21, netahlu no Jaunahs-celas fuhja preti Berber-eelu. Turpat weene labf inbrmanu firgs ir pahrdohdamf.

! Walmeerä !

Frischs rangs ir weenumehe dabujamas pee R. W. Müller

materiale-pregu-, wihnu-, fwim- un pehrwu-bohd, bijufcha meefneela Zact t. namä Nr. 90. 2

Zeenitamai publikai teel zaur scho sinams daribis ta no 15. Aprilta sch. g. warehs Bahles ostinamä Limbafchu-Katrhinas dr.

Sweedru fshindeles

(flaidas) preelch jumteem dabuht.

Waska.

Linu-dshijas preelch aufchanas wifds numuds un fshohderu fshujamas mashines wifds leelumof pahrdohd par Nigas zenahm

Aleksander Rudolf.

Labalais Schweizijas

fahlu-wihns

Alant-wihns

ir dabujams wihnu-pagrabä no

Luis Lundmann un beedr.

Dufurmufschä, 2 wersti no Behjim ir isfenteie- mas 65 puhraweetas labas

tihruma femes

ar plawahm.

Labi dihgstofchus

ahbolina-, timotina- un rei-fahles-fchklas pee oahwa N. W. Zwilling, majä Kaleju-eela N 16, preti Gildes-nama elai.

Rastran maifschä, Nigas kreife un Santafschu bahu dr. teel labi swarigi

ruds

par 2 rbl. 40 lay, par puhru pahrdohht un pee mafsu, ja wehlahs, teel par milteem famalti.

Linu- un pakulu-dshijas

wifds numuds teel pahrdohdas

B. Eugen Schnakenburga

kantohri Rihgä,

leela Rils-eela N 1, preti birshas namam.

Brihwohrtelis preelch tahda prezejufcha pahf bes behneem ir dabujams. Zapeprafa Wehwe-eela Nr. 9 pa labo rohhu.

3 rbl. f. pateizibas-alga.

Tai 24. Februari ir no Ulbrat Nafshas mahjas leela balta zuhta, kurai 3 melni pleki uf mugur- gun, ishdufe. Kas to buhni atrabis, teel luhgä par to peektitees pee Ulbrat pagasta walbifshamas.

Nollidhis

tai 2. Merzi jauns dshetens putnu-jauns ar balta fleki uf fruhim. Nodohdamf pret 2 rbl. pateiz- alg- uf Slohkas leeljeta Nr. 11 pee 5. werstes.

No polizejas atwehlehts.

Sludināšanas.

Bites

preekšā leelāhs Peterburgas loterijas no Odenburgas priiņšā. Leelakais winnešs — nams, pamiņšam 500 winnešt. Išloheschana 10. Aprili 1877. Bites dabujamas

Waf. Perloma un dehla rehu magastbne Nr. 2 Kauf-eelā Nr. 2.

Lohjes

preekšā Pehterburgas priiņza Odenburga loterijas, leelakais winnešs weens leels nams, diwi winnešt lates 1000 rbl., diwi winnešt lates 500 rbl. leels, loppā 500 winnešt, furu isloheschanas buds April mebeščā fahumā, ir dabujamas pee

D. P. Rentiew, Raktu-eelā Nr. 22, wefetu bohdi.

Tais Witehtas gubernija, Eugenē arriņki budamās muiščās Polwā, Aleksandropole un Katenabū te

jaunweetas

(Neufassstellen) us brihwageem dabujamas. Tahs muiščās atrohaahs pee pašahm Wijsenes rohbeschahm un winahm rohbeschās loppā ar Lubahnes, Jaun-Gulbenes, Wēz-Gulbenes, Stobmerunes, Letenes, Anas un Mahlupes muiščā. No Letenes muiščās ir libš Polwat 17 werstes. Tee kontaktes nolihgumi, kaddā wihtē minetahs jaunweetas teel noohās, ir pee Polwas un Balfenawas muiščās waldbās dabujamas sinah; ta-pai Jaun-Gulbenes muiščās waldbā Gulbenes bāniņ draudse un Keepkaha Ohsolu muiščās waldbā Keep-ana bāniņ. dr. isdohd wifās wajadstgahs sīnās.

Mahju isrenteschana.

Gaujenes Kofliles muiščā, Balkas kreisē ir tas grunsgabals Piri, 17 dahderus 26 graschus leela ar labahm plawahm pee Gaujas, un ihpafāhi derigā weeta preekšā kaufmana, tublit us renti dabujamas. Napeepraša Limbafchās pee kaufmana Dürgenfon jeb turpat pee grunts ihpafchneela.

Jaur pahgrohstschānu fainneezibā teel Rūhtē muiščā fahbas rentes-weetas us muiščās lauteem isdohstas. Klāhtalas sīnās pee muiščās waldbās.

La pee Suworow-eelas sem poliz. № 387 un adr. № 82 buhdama pee Julias Semenov gaspafchās konturjes peederiga dšihwojama ehla ar peederunneem ir tublit pahrohdhama jaur

adwokatu Harald v. Wahl Bafstai Bulewara-eelā № 2.

Mahja, deriga preekšā andeles eeriktes, bohdes jeb wihmūšā ir pahrohdhama Algeles-kalnā, majā Lehgera-eelā Nr. 4, preti Mündela gumī fabrikim. Klāhtalas sīnās turpat.

Mastkawas Abr-Nigā Baltjadu-eelā, netahku no Saunabē-eelas, ir ta mahja Nr. 23 is brihwās rohtas pahrohdhama. Klāhtalas sīnās turpat.

Kengeraga linu-wehreptuwe

ir atkal esahstise strahdāht un no jauna gada fahlobt ir atkal dabujami wifā mūmuri linu- un pakulu-ohju no ihsti labās sortes pee

N. John Safferberg, magastbne, Kungu-eelā Nr. 12. 2

Kabda muiščā Kursemē libš ar 20 mahjahm ir pahrohdhama. Klāhtalas sīnās Nigā Zuhra-eelā № 17, 2 trepes augsti.

Peterburgas Abr-Nigā leelā Smiļschu-eelā № 20, ta ohtra

m a h j a

no Raktu-eelas libš ar grunsgabalu, deriga preekšā linu-aneles, ir no walejas rohtas par 12,500 rbl. f. pahrohdhama. Klāhtalas sīnās turpat.

Zeenitai publikai

daru sinamu, ta es fawā jaunā mahjā

bohdi

esmu estaiņšis, fur wifās preekšā mahjas fainneezibas tā ari preekšā zitahm wajadstgahm bruhķejamas prezēs par lehtako zenu pahrohdhu.

Ihpafāhi man wehl japeerahda, ka jaur leelaku isbuhweschānu manā wilnās fahrstuwā war katru brihdi dabuht wifā fahrst us to wiflabako un bes faweschanas.

Pehweschāna dashadās un wifmufakās pehrwēs pehz jaunakās mohdes, wifskaitakās wilnana dšihjās wifās pehrwēs un drehbu driteschāna pehz jaunateem mustereem us wifaftrako un lehtako teel isdarita.

Ar zeentšānu

Waltenbergā, Mas-Salazes dr.

W. Rammann.

Sinder-eelā Nr. 17, Nueķa nomā.

Jaur iho laipni sīnojam, ta ešam tai 27. Janwari fch. g. atwehrušāhi preekšā jawa

tabakas-, papirofu- u. zigaru-fabrika

isfrahdajumeem jehē Nigā pahrohdchānas-weett. Šho muiščā habdi fawem zeem. andeles-draugeem un zeem. publikai us to labako eerikdami, lubdjam, to libš fahim mums dahwatu usfiziwu ari fahā jaunā weeta pašahwigi astureht.

A. N. Bogdanow un beedris, Pehterburgā.

Sinder-eelā Nr. 17. Nueķa nomā.

H. Freulieba un beedra

naudas-škapju- un atflehgu-kaleju buhweš-darbu fabrikis Nigā,

Peterburgas Abr-Nigā, 1. Weišu-eelā Nr. 3,

peedahwa zeem. buhwi-tungeem, architektēem un buwēs-ustehmejeem fawu bagatu fahjumu wifū buhweš-darischānās wajadstgah atflehgu-kaleju leetas, durwoju- un lohgu-garnituras no bronēs, mīstka, rohtgufa un bifela-raga, no tam stāstī un warihlant mūsturi preekšā lātnās apstāstischānas war tīt preekšā listi.

Tad wehl bagatā fahjuma uguns un saglu-drohščus nandas-škapjus, eeletamohs preekšā eemubrehchānās, welhju-durwīs, wifās sortēs saglu drohšču atflehgu, kas ar leetu atflehgu newar tīt attāstītas, wihna-lehgeris u. t. pr.

Ari leelakās apstāstischānas war ihšā laika un par wiflehtafahm zenahm pee kreeta darba tīt pašrahdatas.

Tapetes

un lohgu aiskaramohs

peedahwa par lehtu zenu

Wilhelm Mannsfeldt un beedris, agral G. S. Schmidt, pee Pehtera bāniņās.

Tas ihpafchums Nr. 60 ar brihwu gruntē no 500 kwadratū ošim Suworow eelā ir is brihwās rohtas pahrohdhams. Klāhtalas sīnās turpat pee mahjas ihpafchnezes.

Englišču aushānu deegu pak-famb.

Nigā, pee Sinder-eelas wahriteem № 29,

S. K. Pobegalow un dehla, peedahwa aushānu deegus wifās mūmurdē un wifadās pehrwēs par wiflehtako zenu un wiflabako englišču forti. Turpat ir ari dabujami wifadi audēki un drehbes, špalwas, duhnās, eku-pehrwēs, wadmatalas u. t. pr.

Uf durwim redjams fugis Nr 29.

Ihnūsch muiščās dšinawās, šfātilēs draudse, išeščānas deht teel diwi wiflās fahrschānas maščines pahrohdhtas.

Melbers J. Duapp.

Mas bruhķetas

Zuhrmanu komanas.

ir lehti pahrohdhomas. Klāhtalas sīnās Melfander-eelā № 17. pee Korchly.

Schihfēra-akminu juntu-noflahschānās, ar wiflabako silo angl. schihfēri, papes juntu-noflahschānās ar pirmās sortēs juntu-papi, tā ari wifās sortēs asfaltēschānās ar ihšo Timmer-asfaltu, kas naw wis ar zitahm asfaltā-sortēm pahrmāinamās, usnemahs

Frišk un beedris,

(G. Dittmarā pehzahklami) Šokuhnu-eelā № 24.

Slanzamas gohwis

teel no Surgeem 1877 Jaun-Gulbenes muiščā us renti isdohstas. Luwakas sīnās turpat pee muiščās waldbchānās.

Labas melnās šihda-drahuas,

dabuju un peedahwa par ihsti lehteem zeneem

F. Witschte,

preti rāhtuščam. 2

Weena mahja Nr. 33 ir pahrohdhama Beeris pagastā. Klāhtalas sīnās pee mahjas ihpafchneela

Girgensohu.

Sihstulis ar fawu fainimu.

(States Nr 7.)

Ludwigs, wehl kahdu brihtian tur klusi nostahwejis, apgree-
sahs apfahrt un gahja us Stihpa mahju.

„Ko tu wehl til wehlu pateifsi?“ Stihps prafija, kad Lud-
wigs labu wafaru bija padewis. „Ludwig, waj gazam nahf-
dams ne-eemeti azis tai behdu nama?“

„Gan,“ Ludwigs atteiza, „un pat tadeht wehl fchodeen pee
jums amahzu.“

„Apsehdees,“ Stihps atteiza.

„Waj juhs nebuhtut til labi un man newaretu atbildeht,
fo es jums prafifchu, Stihpradneef.“

„Kad es warefchu, kapehjtad ne, Ludwig? —“ Stihps atteiza.

„Juhs to finat flaidri, fo es Rugaja mahja peedfihwojis,“
Ludwigs teiza, „un finat ari kadehl. Ko dohmajat, waj Ru-
gajs kahdreij atwehlehs, lai Minina mana feewa teef?“

Kamehr Rugajs tahds paleel, kahds winfch jaw ir, tad winfch
gan to ne-atwehlehs,“ bija gohdija Stihpa atbilde.

„Ko dohmajat, waj winfch atwehletu Zehlabam prezetees
ar musfikanta Adama Trihni?“

„To winfch ne-atwehlehs, kamehr meitinai naudas naw un
us tam ir mas zeribas,“ Stihps atteiza.

„Deefgan,“ Ludwigs atteiza; „bet ko dohmajat, waj Ru-
gajs weetneeku pirktu?“

„Kur to dabuhs?“ Stihps prafija.

„Tas buhtu weenalga, atbildat man tatschu,“ Ludwigs fa-
zija luhgdams.

„Ja gan,“ Stihps atbildeja, „to es gan dohmaju, kad winfch
weetneeku par lehtu naudu dabutu; bet astonpadfmit fimtu lihds
diwituhfstofchus ohrtus aismakfahrt, fo weetneeki tagad makfa,
tur buhs Rugajam gan kafifchanahs.“

„Rabi,“ Ludwigs atteiza, „kad Rugajs dohd divi tuhffto-
fchus ohrtus, tad no-eijat pee wina un fakat, fa jums weens
weetneeks ir.“

„Waj tu esi duls, Ludwig,“ Stihps eefauzahs, „tur tad
tas weetneeks ir?“

„Es pats tas esmu,“ Ludwigs atbildeja nopeetni.

„Tu tatschu nebuhti tahds neprahtnis!“ wezais wihrs ee-
fauzahs un uslehjahs stahwu. „Tew nemas naw saldatos ja-
eet un tu gribi eet par weetneeku.“

„Kapehjt ne?“ Ludwigs atteiza. „Waj juhs pafchi netei-
zat, fa Rugajs man nefad ne-atwehlehs Mininu apprezehjt? Ko
tad lai es fche daru? Man tatschu labaki, fa lohde mani fmil-
lis pagahfch un to saldatas buhdams gan panahfjchu. Bes tam
es sinnu, fo es Gewai parahda, kas man mahtes weeta bijufe.
Es tahs waimanas nofkatiyohs un tahs ir man fa sohbens firdi
eeduhrufchahs. Saldatos eedams es teeku no fchejeenas proh-
jam un atlihdsinaju zil nelo fawu parahdu Gewai.“

„Bet Minina?“ Stihps prafija, un wezam wihran firds
bija lohti aifgrahbta.

„Wina labaki, kad es prohjam aifeimu,“ Ludwigs fazija,
„to es esmu pahrdohmajis. Wina tahs fahpes pahrwarchs
un tad buhs wifs labi. Darat to ihfi, Stihpradneef, un pahrt
eitad tuhlt pee Rugajeem, lai tahs waimanas beidsjaha. No
tam nefakat nelo, fa es tas esmu. Bet to fakat, es neweena
grafcha naudas nepagehroht, til weenu no teefas pufes apstip-
rinatu norakftu; ne drehbju, ne pulkfiena, nedf ari to parafsto

mitinafchanu lihds aifeefchanas laifam — no wifa ta it nefa
— til tohs diwituhfstofchus ohrtus winam wajjaga man no-
rakftiht. Es paliffchu fche, kamehr juhs atpakal atnahfseet.
Citad Deewa wahroa.“

Stihps bija fchowafaru jaw pee Rugajeem bijis. Winfch
tahs behdas nebija wairs warejis redseht un bija aifgahjis. Gef-
fcha eegahjis winfch tur zitus wairs ne-atrada, fa til Ruga-
jus pafchus ween un Mininu. Zehkaba nebija, tas bija aifgah-
jis pee fawas ne-apmeerinajamas Trihnes. Wifif fawas azis
pazehla, kad Stihps laipni fweiznadams eenahja.

„Kau, wifus es juhs wehl lohpa atrohdu!“ Stihps teiza.

„Ja, juhs muhs wehl atrohdat, Stihpradneef,“ Gewa at-
bildeja. „Mif behdahm mums ne meegs azis nenahf un to-
mehr muhsu lohzehti fa ari muhsu dohmas ir fastingufchi.
Pohftabrichdis mums ir usbruzis un ta Runga pahmahzifchana
muhs ir panahfufe.“

„Es dohmaju, to pohjtu wehl waretu nowehrft,“ Stihps pa-
masam fazija.

Wifu azis jautadamas us Stihpu pafstajjahs.

„Waj tu, Stihp, fini kahdu zetu,“ Rugajs eefauzahs, „tad
fafi mums to no Deewa pufes!“

„Nu tas jaw it weegli,“ Stihps teiza, „Mem weetneeku.“

„Tew ir labi runahjt,“ Rugajs atteiza, „kur tad es to da-
buschu? Wifigaram naw neweena weemiga puifcha bes ween tee,
kas fa nederigi ir atpakal atraiditi.“

„Preefch tewis es gan weenu kreetnu finatu,“ Stihps teiza.

„Kahdu tad?“ wifif trihs prafija us reifu.

Stihps islikahs, it fa winfch fcho jautafchanu nebuhtu dfr-
dejis un fazija: „Wifis til us tam isnahf, zil Rugajam faws
Zehkabs ir wehrts, jeb waj tas ar weetneeka prafijumu ir meerā.“

„Ko tad tas pagehrt?“ Rugajs wajjaja usmanigi.

„Diwituhfstofchus ohrtus,“ Stihps atteiza.

„Un weenu pulkfienu, drehbes un wifu to ilgu mitinafchanu,
fo tee tehwinu mahf pagehrehjt?“ Rugajs atkal jautaja.

„Ne!“ Stihps atbildeja, „tilaf wefalus diwituhfstofchus ohrtus.“

„Kur lai es til dands naudas dabuju?“ Rugajs nopuhtahs.

„Nu es tatschu atkal redsu, fa ta Runga wahros paleel pa-
teefigs muhschiba!“ Stihps eefauzahs „Sihstums ir wifa lau-
numa fakne. Pat tehwa mibleftibu pret behru ffohpums ap-
rihi! Waj tad tu pa ifgahjufcheem Mahrtineem nepahrdewi par
15 fimis ohrteem wihna un augtu un waj ta nauda negut
seke eetihhta tawa lahde zitai naudai blafam? Bet tu labaki
fawu dehtu tauji nofchaut jeb tam par frohpli palift nefa no
fawa naudas maifa fchirtees.“

„Jums ir gan taifniba, Stihpradneef,“ Gewa fazija, roh-
kas fchraugdama.

„Un kad nu tahds deenas faglis isbehjt, tad ir nauda wehja
un Zehlabam tomehr saldatos ja-eet!“ Rugajs fazija wairaf
us fewim nefa us ziteem. „Kas man galwo par to naudu,
kad es to dohdu?“

„Tu pats, Rugaj,“ Stihps winam atbildeja. „Winfch ne-
grib ne grafcha flaidras naudas, til lai tohs diwituhfstofchus
ohrtus leekoht no fikreteera parakftiht. Til pehjt weena gada
tew ta suma ja-ismakfa.“

„Un lihds tam peejas prozentes intrefchu makfahjt jeb wehl
wairaf?“ Rugajs prafija.

„Ne,“ Stihps atbildeja. „Wina stahwehs bes intrefchem.“

Rugajs wiau netizedams uslubkloja. „Tu tatschu gruhti peemel-
letu wihru negribesi isfmeest? Tahds weetneeks buhtu ihsts retums.“

„Mans weetneeks ari teefcham reki atrohdams zilweks, Ru-
gaj, us tam tew dohdu fawu wahrdu. Pee tam winsch ir ihsts
gohda wihrs un no behgshanas tew naw ko bihtees. Winsch
wehl noraksta grib likt cerakstih, ja winsch behgtu un Zehla-
bam zaur to nelaiime zeltos, lai tad ta nouda tohp atpakal
ismakfatu.“

Gewa un Minira flatiyahs ar pukstodamu firdi us fawu
kaiminu, jo winahm tahs dohmas prahta eefchahwahs, ka tas
weetneeks buhshoht Ludwigs, no lura Stihps runajohht.

„Un kad winsch nomirist?“ Rugajs prafija.

„Ne ko neslahde.“ Stihps atteiza. „Nouda tomehr ja-ais-
makfa. Kad tu ta meerä, schë mana rohla. Uhg-tohp! un
ta leeta ir beigta.“

Rugajs grohsyahs us krehsla schury un turp, it ka tas us
degoschahm ohglehm fehdetu. Rastjahs ais aushm, stuhma ze-
puri us weenu driht us ohtru pusi. Wareja redscht, ka wina
shtsta dwehjele mohzijahs, pahr makfajamo noudu dohmadama.

„Rugaj,“ Gewa fazija, „nepuhlejees til dauds. Zehlabs
aisees saldats un tiks noschauts. Tad tew ta nouda putaupifees.“

Gewas wahrdi bija ta ruhktuma pilni, ka tee pat shtstaja
Rugaja firdi aischra un fatreeza, wairak neta to buhtu dohmajusch.

„Teefcham,“ Stihps eefauzahs, no dufmahm pahremts,
„kas tewi noschello, tas grehlo. Tu esi tas stuhrgalwigafais
grehincels, lahdu es wirs semes ne-esmu redsejis. Pat fawu
meeju un ahinis tu par noudu pahrohtu. Lai pahr tewim
nahht, ko tu esi pelnijis. Ar labu nakti!“ To fazijis winsch
gribeja aiseet, bet Rugajs no krehsla uslehdams wiau pee
rahlas fatwehra.

„Ta andele ir noslehgt!“ winsch eefauzahs. „Es to noudu
makfashu, bet faki nu man ari, kas tas ir par tahdu?“

„Nu tad ja jel,“ Stihps teiza; „tas ir Ludwigs, ko tu no
jawas mahjas esi isgruhdis; kam tu to labu slawu panehmi;
ko tu no fawa fleegschana gribeji aischidih, ka plufschlainu
funi. Winsch grib, par weetneeku eedams, atmakfahht mible-
stibas parahdu, tew is azim aiseet prohjam.“

Schohs wahrduš Stihpam runajohht Zehlabs eenahza eefschä.
Winsch fatruhjees apstahjahs, redsedams fawu tehwu bahlu us
krehsla fehdam, mahiti nemeerigi rohlas schnaudsam, Mininu
gauschä raudadamu pa durwim isejam.

„Kas tad te ir, Stihpradneel?“ winsch prafija.

„Ludwigs par tawu weetneeku palizis,“ Stihps atbildeja.

„Ne, tam nebuhs notikt!“ Zehlabs eefauzahs. „Tas ne-eet!“

„Ta leeta ir notaisita un gatawa,“ Stihps teiza, „un ne-
weena pele no tam ne pawedeena wairs nenolohdih.“

„Wehl ko,“ Stihps fazija. „Kad nu ta leeta nobeigta,
tad atnahz rihtu pilsehta pee selta swaigsnes. Tur mehs wisi
janahkäm, lai waram tad pee sikreteera aiseet. Es esmu leezi-
neeks un es zeru, ka tu, Rugaj, nebuhi lupata. Ar labu nakti!“

Stihps aischahja un mahjas pahrnahzis ilgi wehl runaja ar
Ludwigu. Kad beidsiht Ludwigs taisijahs aiseet us mahjahm,
tad Stihps us wiau faziju:

„Tilai schodeen, Ludwig, es dabuju tewi pilnigi pasiht; tu
esi manu mihlestibu pelnijis. Tahdeem darbeem netruhli Deewa
swehtibas. Tu pahrnahsi atpakal mahjas un tad teefcham
buhš wifs atkal labi. Bet to es tew apsohlohs schë preefsch
Deewa waiga: es par tewi gahdashu labaki, neta tehws par
fawu behrmu gahda. Deews lai tewi swehti!“

Zehlabs bija pee Ludwiga aisteidsees, bet Lippis to wehl
nebija ne agu galä redsejis. Til pret pufnakti Zehlabs pah-
gahja mahja un pirms deena ausa, jaw Ludwigs bija atkal
prohjam. Winsch negribeja ar Zehlabu fatiktees, pirms wehl
wifs naw flaidriba.

Bet kas wareja pateikt, ka Gewas, ka nabaga Miniras firdi
isfatiyahs? Kas tahs afaras wareja flaitiht, kas tur pluhda?
Weens tilai pehz ilga laika pirmo reisu guleja rahmi un zeeti.
Tas bija Rugajs. Kamehr winsch to apnemshanohs patš no
fewis bija isdabujis un nu sinadams, ka wina Zehlabs wiam
paleelahs un winsch wifus fawus darbus warefchoht pehz kahr-
tas pastrahdaht. Wifu to apdohmajohht wiam tas naudas
upuris ne-isilahs leels, falihdsinajohht ar to darba spehlu, kas
wiam zaur Zehlabu palika. Turklaht wiam ta naudas suma
nebija tuhliit ja-ismakfa un intrefes palika wiam.

Jaw agri Ludwigs bija pee sikreteera pilsehta. Sikreteer-
is to akti (teefas-norakstu) norakstija pehz Ludwiga usdewuma
un pilnigi gatawu pataisija, ta ka tilai parakstitees wajadseja.

Weefniza pee selta swaigsnes Ludwigs atschlihras no Stihpa,
negribedams ar Rugaju fatiktees. Rugajs atnahza wehslu un
ispirka buteli labaka wihna un to isdchrufchi, tad aisdewahs
pee sikreteera.

„Waj gribat, lai jums preefschä lafu?“ sikreteeris prafija, „Lud-
wigs man til ka nu pat wifu lika usakstih.“

„Tur tatschu man ari wajadseja klahht buht,“ Rugajs atteiza
strupi, lura firdi bagata semneeka lepnams fawu galwu zilaja.

„Ja kad weetneeka wehleschanahs kahda wihse juhs aistikt,“
sikreteeris atteiza, „tad tas gan ta buhtu pareisi. Bet ko tas
jaunais zilweks ar fawu noudu grib dariht, par to ihsti jums
nesahda data. Waj juhs gribat makfahht waj ne, ar to wi-
scham runahm gals.“ To fazijis sikreteeris panehma akti un
lahija to preefschä. Schini akte bija ar schaidreem wahredeem
nosfahhts, ka Rugajam pehz gada laika, tomehr lihds tam bel
intrefehm, diwituhlstojschi ohrtu, waj nu Ludwigs dshws jeb
nomiris, ja-ismakfajohht Trihnei, musikanta Adama meitai.

„Ko?“ Rugajs eefauzahs, no dufmahm pahremts. „Kahda
data man gar musikanta Adama Trihni? No tam nelas ne-ismakf!“

„Man weenalga,“ Stihps atteiza. „Laj taws Zehlabs tad
eet karä.“

„Kas jums par datu, ko weetneeks ar fawu noudu grib
dariht?“ sikreteeris shtwi Rugajam usprafija. „Waj juhs wehl
beidsiht negribeseet pahr zita wihra noudu walidht? Juhs, Ru-
gaj, esat traks!“

Rugajs gahja leelas dufmas pa istabu aplahht un nurdeja to
no deedelneekem.

„Darat ko daridami, bet darat ihst,“ sikreteeris nepazeetigi
fazija, „man naw walas gaidiht, lihds juhs buhfeet isrehgojusches.“

Rugajs apsehдахs un teiza, dufmas fawalbidams: „Tad
lafat, sikreteera kungs, tahlafi.“ Sikreteeris eefahka: „Ja Lud-
wigs no pascha gribechanas un brihws no kara-deenasta buh-
dams grib Zehlaba weeta eet, tad“

„Bet kad nu winsch isbehg?“ Rugajs eefauzahs, starpa runadams.
„Raunees, Rugaj, to teikt!“ Stihps wiau pahrrahja.

„Esat meerigi,“ sikreteeris teiza, „ari preefsch tam ir gab-
dahht. Kad winsch isbehg, tad ta akte (norakstijums) negeld
un meitene jums to noudu atpakal atmakfa.“

„A ha,“ Rugajs teiza, „tad man wehl buhtu pee musikanta
Adama ja-eet naudai pakal!“

„Es galwoju!“ Stihps teiza. „Gerastat, sikreteera lungs, to ari tai akte.“

„Iu waj tas jums pareisi,“ sikreteeris jautaja.

Rugajs paleeza galwu, sikreteeris rakstija. Ludwigs bija nu-pat ka parakstijees un nu to ari darija Rugajs, Stihps un kahds lungs leezineeka weeta un ta leeta bija nu weenreis beigta. Kad Stips un Rugajs bija aishgajufchi, tad Ludwigs eenahja atkal atpakal un lika no sikreteera testamenti usrakstist, kura winsch to mahjina un lauku, kas winam peedereja, Eihpsim atnahja, kamehr tas dshwofchoht, un pehz tam lai mahjina lihds ar lauku paleekoht Trihnei par ihpafchumu.

Bija tahds eeradums, ka no nolihgshanas deenas fahkoht weetneeks ta mahjas tila apfohpts, par kuru winsch deenasta shajahs; bet fche tas bija zitadi. Ludwigs Rugaja fleegfni nepahfahpa; turpreti winu Stihps, Gewa un Zehlabs apmekleja bet kahdas flehpsifchanahs.

Neweens nemanija, ko Ludwigs bija darijis, tapehz ka sikreteeris wiseem bija peekohtdinajis, lai klusu zeeschoht. Rugajs gan noturejahs, bet no wina faihghshanas Gewa nomanija, ka kaut kas fwarigs buhshoht akte norakstihis, kas Rugajam naw pa prahtam. Kad Gewa Sthpam par to leetu jautaja, tad tas smeedamees atteiza: „Gan ar laiku jaw to dabuseet sinah, bet ari to atshfeet, ka Ludwigs ir „ne ar seltu atfwereams zilweks.“

Gewa gribeja Ludwigam naudu nest.

„Man nau waijadfign,“ Ludwigs atteiza tenzinadamis. „Rugajam naw nekas jamaksa.“ Bet kad Gewa luhgdamahs winam usspeedahs, tad winsch kahdu drufjina zeta naudas peenehma.

Schliifshanas, ka prohtams, bija gruhstu; Minina no firds fahpehm pahremta, gandrihs buhtu fawu newainigu, bet behdu pilnu dshwibu isklaiduse.

No Trihnes Ludwigs ihpafchi atwadijahs un atdewa winai tahs abas aktes. Stihps bija pee tam klast; jo akte winsch bija par Trihnes weetneeku usdohts.

„Al, Ludwig, ko tu ar mani esi isdarijis?“ meitina no patreizibas pahremta isfauza.

„Dew par Zehlaba laulatu draugu japateel,“ Ludwigs winai aust eeshkultsteja. „Peeturees til pee Stihpa“ — un to fozijis winsch schliifshahs no tahs pawifam pahrguhthas meitinas, kas nemas nesinaja, ka ap winu noteekahs.

IV.

Kamehr Ludwigs bija prosham aishghjis, Rugaja mahja dauds behdu un firdeshu eeradahs, kas tilai zaur tahm dohmahm zil nezil tila pamafinatas, ka wineem Zehlabs bija palizis. Weens zilweks nu atkal bija preezigs un tas bija Rugajs pats; jo dehls winam palika un eenihdehts Ludwigs, kuzam winsch Mininas deht lahga ne-ustizejahs, bija nu pawifam prosham. Winsch to flaidru naudu itapinaja un aprehlinaja tahs prozentes, kas winam eenahja. Tilai weena leeta winam nepatika, ka winam to naudu waijadseja Trihnei ismaksah.

So dslakti nospeesta bija Minina. Al ka wina katra deenu mihlu Deewu luhdja, lai Ludwigs tilku usturehts. Winas dwehele tilai nodarbojahs ar Ludwigu. Prezineeki speedahs no wifam pusehm un Rugajs buhtu labpraht laidis wata, ja Gewa nebuhtu bijuse, kas ihfi un strupi isklaidroja, kad winsch til bishki grafshotees, lai Minina prezejotees, tad wina lishotees schirtees. Minina ilkatru prezineeku atradija.

Zehlabs Trihni it drohshi apraudsija un Rugajs ne-eebroh-

shinajahs kaut ko teift. Sawas dusmas tas patureja pee fewis, bet ka plaima, kas ohtra wafaras fwehtku deena bija familija radusehs, wairs nebija isdeldejama.

1812tais gads bija preefch tureenas widutscha lohti bagats ar fakru shahdeem; bet augli tapa zaur krusu apflahdeti un pat wina lohkeem bija no tam lo zees. Bet tam bija wihns, ko rudeni fanehma, tahds widuweis, kuru it nebuht nekahda wihse newareja pahrhoht, kaut gan mas bija usaudfis. Ar bailehm Rugajs raudshjahs us 1813ta gada 1mo Juli deenu, kur ta nauda bija ja-ismaksa. Bet 1813tais gads eefahlahs wehl jo nemihligaks.

Pee schihm awmahkofchahm zeribahm peebedrojahs wehl zita nelaimis; wifa fatifshanahs apshajahs. Napoleona nelaimis Kreemu semis bija wifu tirgofchanu apturejuse.

Bet ka jaw fakams wahrds faka, ka behdas nekad weenas nenah, ta ari to Rugajs peedshwoja.

Gan 1813shah gada rahdijahs karfontis, kas zaur eewangotu un eewainotu saldatu weschanu ihpafchi pee Reines upos bija iszehlees. Rugajam bija stipra daba, tomehr tahs daschadas prahta fatrihjinashanas to wairaf aishgrahba neka to kahds buhtu warejis dohmaht. Papreefchu Minina fashlima un ilgi winas dshwiba ta fakoht lidinajahs pee kapa malas. Zil fihlftis nu ari Rugajs bija, tomehr winsch fawus behrnus firsni mihleja un Mininas flimibas tam jo wairaf pee firds kehrahs, tapehz ka firdsapfina tam pahremta, ka zaur wina zeetfirdibu flimiba zehlfusehs. Bija azumirkti, kur winsch lapene fehdeja raudadamis un Deewu luhgdams, ko winsch fenaf gan reti mehds dariht.

Stihps pamanijis, to tuhli preefch Rugaja dwehfeles eewehroja, it ka jaw ihfis dwehfeles draugs, ka kas preefch labofchanas derigs. Gohdiga kaimina stingra runa, kurfch it labi sinaja, ka Rugaja dwehfele winam bija jafatreez, dsli eefpeedahs Rugaja dwehfelē un kad Stihps aishrahdija, ka nu ar wifu wina naudu un mantu newarohht mihla behna dshwibu ustureht, tad Rugajs jo pilnigi fajuta fawa fihlftuma auglus.

Slimiba bija gruhsta un dauds reis rahdijahs, ka Minina wairs nebuhs dshwotaja. Daschu nakti Rugajs pee Mininas gultas fehdeja un ta fehdedams winsch pats fewi apshufseja, ka pee Mininas flimibas efoht tas wainigais. Bet Deews pahrgruhsti pahrbaudito tehwu apschelojahs; Minina atiweselojahs.

Reis Stihps us Rugaju fazija: „Mihlais Deews ir preefch tewis bijis scheligaks neka tu to esi pelnijis. Labojees. Tu to schehlastibu nenopelni un es tizu, ka mihlais Deews tilai tawas labas fewas luhghshanu paklausa un newis tawu luhghshanu.“

Bet wehl nebija deefgan. Gewa bija gauscham dauds zeetuse pa to gada laiku. Wina Mininas gara flimiba daudsfreis nebija nedetahm nogehrbusehs. Tas nepatika bes eefpaidda. Til ko Minina no gultas peezehlahs un fahla staigah, te Gewa palika flima un Rugajs ari pee winas gultas daschu nakti fehdeja, un te parahdijahs, ka Rugaja firds nebija wis bes mihlestibas, ka to fenaf bija dohmajufchi. Sahles neweens zits nedrihlfsteja Gewa pasneegt ka winsch pats. Stundahm winsch winas rohku tureja fawa rohka un ar mihlu balfi winas wahredu fauja. Kad Gewa us winu paskatijahs, tad wina nereti wina azis pamanija afaras.

(Turpmal wehl.)

Gradi un feedi.

Šchà un tà.

„Šlitti ir, kad wihrs weens bej feewas finafchanas jeb prafifchanas mahjas walda un fainneezi bu rihlo; bet tuhftofofch-kahrt flittaki ir, kad feewa wihra bilfes eefahpufe.

„Šlitti ir, kad feewu apnem, kura jaunibas gados ir daudj danzofufe un balles, weefibas, u. t. pr. naw garam laidufe, kura proht tikai stahetees un gresnotees! — bet daudf flittaki ir, kad meita minetas leetas naw baudijufe, jo feewa tapufe wina zenschahs, daudf kahrigaki to panahlt, ko jaunibas deenas ir aiskawejufe jeb naw warejufe fafneegt. Daschs jauneklis, kamehr ne-apprezejees, proht fwehts un gohdigs israhditees. Winfch eet mas frohgà; dfer reti bairifchu jeb fchnabfi; — bet wihrs tapis, daschs diwlahrtigi to ispilda.

Daschs wihrs mahlt teikt: „tagadejee jaunekli ir palaidneeki, dshreji un flinki; tee newihscho strahdaht, bet proht tikai pihpcht papirofus, zigarus un pihipi; mahlt dfer alu un fchnabi kà wezu wezais wihrs; es biju jaw 30 gadus wezs un ne alu ne fchnabi nebiju wehl mutè nehmis! — Bet daschs wihrs aismirft patš fawu tagadejo dabu, jo ko jauniba ir aiskawejis, to kahro wezumà panahlt un paleef lihds kapa malai — fchuhpa.

Turpreti ir redsehts, kà daschs jauneklis, kurfch jauniba wifadi isahlejees un flitti dshwojis, atmet wijas flittahs eerafchas, un wihrs tapis, nekahro wis pehz tahm, bet dshwo gohdigi un taifni. Stuhla Janis.

Johzigas prafifchanas ar atbildehm.

Kapehz leetus nelihst diwi deenas no weetas?

Tapehz ka naktš starpà. —

Kurfch newar lihds fimtu flaitiht?

Behrens, kas tikai apafsch fimtu mahlt flaitiht. —

Kad teef masi ahboki wifu labaf ehfi?

Tad kad leelu nam. —

Kad atleef defmit, kad defmit no defmit nowell?

Tad, kad zindus no rohlahm nowell. —

Kapehz funs fscreen par kalnu?

Tapehz ka winfch zaur kalnu newar fkreet.

Kuxi ohfi neder preefch kugu eebraufchanas?

Kapohfi. — D. R. B.

Šit waišligi ir daschi augli.

Daschi augli ir tik waišligi, ka no weenas pafchas fehklas eefch mas gadeem tik daudf fehklas isnahktu, ka wifa pafaulè wairs ruhmes nebuhtu winas eefeht. Ta par prohwi „drigenes,” kuras no wifceem stahdeem wairaf fehklas isdohd, waretu eefch tšchetri gadeem wifu semi peepildiht. — Behz daschahm flaitifchanahm ir atrafšs, ka fchi sahle weenà gadà peezdefmit tuhftofofch fehklas isdohd. — Bet nemfim tikai 10,000, tad isnahktu pehz tšchetri gadeem weens flaitlis no 10,000 bilionu graudeem. D. R. B.

Sawada pawehle.

Starp zitahm pawehlehm, kuras Austrijas keisars Jofes II. bija islaidis un uf kuru ispildifchanu winfch zeeti palaf rau-

dsijahs, atradahs ari fchahda: „Wif adwokati, kas ar finafchanu un tihfchu prahtu tahdas fuhdfibas peenem un tahs wada, kuras naw pateefibas pilnas jeb taifnigas, teef pirmo reisu ar to strahpeti, ka winu wahrdi tohp awifšs isfludinati; bet kad wini wehl ohtru reisu fcho negantibu daritu, tad wini teef is adwokatu listes jeb rula isdsehsti. B. Gr.

Tabakas zeenitaji.

Neweena tauta pafaulè naw tahda tabakas zeenitaja kà seemelos dshwodama Lapeefchu tauta (Lapladija). Wihti un feewas, jaunekli un jaunekles, wezites un wefchi, wif fchnauz fmehe un gremo (lohich) tabaku. Tabakas labad wini uf-nemahs tahlas, gruhtas zeiofchanas uf Norwegiju u. t. pr. Bet kad nu nekahdà wihse tabaku newar guht, tad wini sahl tabakas makus fagremoht, lai tik ween pee tabakas garfchas tiktu. B. Gr.

Bej zimdeem.

Kahds Franzusis, wahrdà Diklo, mafgajahs kahdà karšta deend Sehnes leelupe, kad pafchu laiku kahda flaišta karite no tra-keem firgeem turpat tifa apfweesta. Diklo, to redsedams, tuh-dal dewahs kraštà tahds kahds bija, pafneedsa rohku jaunai leelmahtei, kas apgahštà karite bija, un to iszehla, pee tam gaurfchi luhgdams, lai aifbildinajoht, ka ne-efoht zimdu rohka. B. Gr.

Sneedfin', meedfin': fuidfini, midfini.

Meedfin mihlais, maigu meegu

Beefchir gahrbi guletajai!

Ari daba tihta fneegu

Ufwalkà kà baltà pafagà.

Rohse tur pee fawa sara

Sapni redš par Beres fatumeem,

Faufeem feedeem pawafarà. —

Ufees stars is rihša tahlumeem,

Atwehrs azis fapnotajai,

Lihgimai Deewa flawetajai. S18.

Šiti wehji — žiti darbi.

Šiti wehji smagi puhfch,

Šiti atkal fpirbfina;

Šiti darbi flumjās grufsch,

Šiti preeceem dšrdina. S18.

Par iffkaidrofchanu.

Mahjas weefà peelikumà Nr 10. fch. g. atrodahs kahd faruna starp Ingu un Tihrumu par to „Wahzu walodas mahzibas grahmатели no R. B.” Lai nu fchaubifchanahs nezeltot tad es tē tagad iffkaidroju, ka sem fcheem „R. B.” burtees es wis ne-efnu faprohtams. Bertrams.

Atbildeams redaktehrs Ernst Plates.